

Celovita posodobitev glavne prometnice skozi Lenart proti Gornji Radgoni je dopolnjena z izgradnjo krožišča pri odcepu za Sveto Trojico in del nove poslovno-industrijske cone, kjer poteka gradnja trgovine Spar. Naložba, ki jo je zagotovila Direkcija za infrastrukturo RS, je »težka« okrog četrta milijona evrov.

Na državni cesti Lenart–Ptuj proti Gočovi v trojiški občini poteka gradnja novega mostu čez reko Pesnico, saj starega ni bilo mogoče sanirati. Ostali so le deli temeljev in stebrov. Za zagotovitev prometa so morali postaviti začasni nadomestni most z izmenjujočim enosmernim prometom. Foto: E. Pukšič

Število aktivnih okužb z novim koronavirusom se bliža 2000, novi ukrepi vlade; Slovenijo umikajo s seznama varnih držav

Začetek jeseni, letnega časa s težko pričakovanim obiranjem sadov in s pričakovani novoga vinskega letnika iz grozdja, ki ga v teh dneh trgajo v bolj utesnjemem vzdušju, izpolnjuje črnogled napovedi s konca avgusta, konca počitnic in dopustov.

Število aktivnih primerov okužb z novim koronavirusom se sredi septembra prvič preseglo 1000 in hitro sega krepko čez. Vlada je zaradi poslabšanja razmer uvedla nove ukrepe: maske je obvezno nositi tudi na odprtih javnih prostorih, kjer se zbira veliko ljudi, kot so tržnice in mestna jedra. Nošenje mask je ves čas pouka, kjer ni možno zagotoviti varne razdalje, obvezno za učence od 7. razreda dalje, dijake in pedagoške delavce. V veljavo je stopila tudi odločitev o obratovalnem času gostinskih lokalov med 6. in 22.30 uro. Vlada je tudi sklenila, da bo treba ob vstopu v delovne prostore meriti temperaturo zaposlenih in obiskovalcev. S tem ukrepom bo delodajalec zaščitil delovni kolektiv pred okužbo.

Za primer nadaljnega povečevanja števila okužb vlada pripravlja tudi ukrepe, povezane z delovanjem mestnega in medkrajevnega javnega prometa, trgovin, lekarn, pošt, bank in zdravstvenih ustanov, katerih cilj bo zaščita najbolj ranljivega prebivalstva. Prav tako razmišlja o spremembah pri vstopu v državo v primeru nadaljnega zaostrovanja razmer v sosednjih in drugih državah. Slovenijo med tem nekatere države že umeščajo na rdeči seznam.

Prav tako vlada vnaprej pripravlja ukrepe, ki bi se izvajali po morebitnem dogovoru držav članic EU o gibanju znotraj EU. Po predlogu Evropske komisije bi se karantena nadomestila s testiranjem. V primeru sklenitve dogovora bi bilo mogoče vsaj dele tega dogovora uporabiti tudi za t. i. tretje države.

V tem tednu naj bi bile razširjene tudi bolnišnične kapacitete, in sicer za najmanj 50 postelj za bolnike s covidom-19. Z več ukrepi pa si vlada prizadeva tudi za manj okužb z novim koronavirusom v domovih za starejše. Domovom je za rešitev kadrovske stiske denimo na voljo 29 milijonov evrov.

Pristojne strokovne skupine med tem ves čas opozarjajo, da so dokazano učinkoviti osnovni zaščitni ukrepi: nošenje obraznih mask, razkuževanje rok in ohranjanje varne razdalje, nujni. Njihovo neupoštevanje je eden glavnih razlogov za drastično širjenje okužb.

Vpliv novega koronavirusa na svetovno gospodarstvo je katastrofalen, Tudi slovenski državni proračun naj bi konec leta zaradi posledic epidemije covid-19 izkazal okrog 4,2 milijarde evrov primanjkljaja, zaradi česar je potreben rebalans.

V pripravi nabor ukrepov petega protikoronskega svežnja

Vlada tudi pripravlja nabor ukrepov petega protikoronskega svežnja. Med drugim sta načrtovana dodatek za delo zaposlenih, ki so v neposrednem stiku z obolelimi s covidom-19, dodatek za delavce v rdečih conah, v pripravi so pravne podlage za izboljšanje dostopnosti zdravstvenih storitev in zagotavljanje ključne medicinske in varovalne opreme.

E. Pukšič

Delno povračilo plač za čakanje na delo do konca septembra

V skladu z določili Zakona o interventnih ukrepih za pravo na drugi val covid-19 je vlada podaljšala ukrep delnega povračila nadomestila plač delavcem na začasnem čakanju na delo do 30. septembra 2020. Zahvaljujoč temu ukrepu je v Sloveniji veliko manj brezposelnih, kot bi jih bilo sicer. Zaradi omenjenega ukrepa namreč številna podjetja, ki jim je upadla proizvodnja, presežnih delavcev niso odpustila, temveč so jih poslala na začasno čakanje na delo.

Vlada bo septembra za izplačila delnega povračila plač delavcem na začasnem čakanju na delo namenila predvidoma okoli 16,5 milijona evrov.

T. K.

Foto E. P.

IZ VSEBINE Ovtarjevih novic

o Benedikt: kljub covidu-19 investicije izvajajo nemoteno	3
o V Občini Cerkljenjak so se varnostne razmere izboljšale	3
o Investicije v Občini Lenart napredujejo po načrtih	4
o Občina Sveta Ana: učinkovita skrb za zdravje občanov	5
o V Sv. Trojici dinamična jesen; odprli postajališči za avtodome	6
o V jurovski občini začetek 4. faze rekonstrukcije občinskih cest	6
o Gospodarstvo; dogodki in dogajanja	7
o Znanje za razvoj; z naravo	9
o S potovanj po svetu	10
o Za ohranjanje spomina; med ljudmi	11
o Iz kulture; letošnji LenArt se je poslovil	14
o Šport; za razvedrilo	15
o LAS Ovtar Slovenskih goric	16

Kako urediti dolgotrajno oskrbo?

Ministrstvo za zdravje je pripravilo predlog zakona o dolgotrajni oskrbi in obveznem zavarovanju za dolgotrajno oskrbo ter ga dalo v javno obravnavo. Po besedah ministra za zdravje Tomaža Gantarja so pri pripravi predloga omenjenega zakona sledili načelu enakosti in solidarnosti. Torej vsem bi morali iz javnih sredstev zagotoviti enake pravice do storitev dolgotrajne oskrbe, zanje pa bi vsakdo prispeval enak odstotek od svoje plače.

Zaradi staranja prebivalstva postaja v razvitih državah vprašanje dolgotrajne oskrbe starejših vse bolj pomembno. V Sloveniji urejajo različne storitve, ki sodijo v dolgotrajno oskrbo, različni zakoni. O sprejemu posebnega zakona o dolgotrajni oskrbi in obveznem zavarovanju zanj pa odgovorni v državi razpravljajo že več kot 20 let. Kljub temu pa doslej pri nas dolgotrajna oskrba ni niti terminološko opredeljena v nobenem predpisu, zato so snovalci zakona izhajali iz mednarodne definicije.

Sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi postaja nujnost. Glede na pričakovano življenjsko dobo in razvitost zdravstva lahko vsakdo pričakuje, da bo del življenja preživel v odvisnosti od pomoči drugih oseb. Danes kot družba na to še nismo ustrezno pripravljeni. Pravice, ki se nanašajo na dolgotrajno oskrbo, danes določajo različni predpisi, zato so nepregledne in nejasne, kar povzroča težave starostnikom, njihovim svojcem in tudi socialnim in zdravstvenim delavcem. Del pravic sodi na področje sociale, del pa na področje zdravstva.

Med storitve dolgotrajne oskrbe po predlogu zakona sodijo: storitve pomoči pri dnevnih opravilih (prehranjevanju in pitju, osebni higieni, oblačenju, izločanju, gibanju in pripravi za spanje); storitve pomoči pri podpor-

nih dnevnih opravilih (pri hišnih opravilih, pri nakupu živil in življenjskih potrebščin, pri pripravi obrokov in spremljanje k zdravniku in po nujnih opravkih); storitve zdravstvene nege (spremljanje vitalnih funkcij, spremljanje zdravstvenega stanja, priprava in nadzor nad jemanjem zdravil in preprečevanje razjed in preležanin) ter storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti (storitve zdravstvene rehabilitacije in svetovanja za prilagoditev bivalnega okolja).

Za storitve dolgotrajne oskrbe bi v Sloveniji po sedanjih predpisih leta 2021 iz javnih sredstev potrošili okoli 305 milijonov evrov. V novem sistemu pa bi potrebovali za dolgotrajno oskrbo 641 milijonov evrov. Razliko v višini 335 milijonov evrov bi pridobili iz nove prispevne stopnje za dolgotrajno oskrbo, ki naj bi tako za delodajalce kot za delavce znašala 0,95 odstotka od bruto plače. Za upokojenca bi prispevek plačeval Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Po predlogu zakona bi lahko zavarovanci pravico do dolgotrajne oskrbe uveljavljali bodisi tako, da bi odšli v dom za starejše, ali pa tako, da bi jim dolgotrajno oskrbo nudili doma.

Predlog zakona so že obravnavali tudi socialni partnerji na Ekonomsko socialnem svetu. Predstavniki delodajalskih organizacij, sindikatov in vlade so se dogovorili, da se bodo o posameznih določilih zakona začeli pogajati. Svoje pa bodo morali povedati tudi predstavniki ministrstva za finance in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Po pogajanjih bodo o predlogu zakona pred obravnavo v državnem zboru ponovno razpravljali člani Ekonomsko socialnega sveta. Predlog zakona bodo poslali tudi na usklajevanje med koalicijskimi strankami ter na medresorsko usklajevanje.

T. Kšela

Pokojnine tudi za dokupljeno dobo?

Skupina poslank in poslancev (prvopodpisani je Danijel Krivec) je pred časom državnemu zboru predložila dopolnilo k zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, po katerem naj bi skupino upravičencev do pokojnine, ki so pokojninsko dobo dokupili po veljavnih predpisih do 31. 12. 2012, izenačili s tistimi, ki se jim je doba prostovoljnega zavarovanja priznala kot pokojninska doba brez dokupa.

1. januarja 2013 je začel veljati novi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2, po katerem se tistim, ki so dokupili pokojninsko dobo (denimo za čas služenja vojašine in študija), le-ta ne upošteva pri odmeri pokojnine, zato imajo nižje pokojnine, kot bi jih imeli, če bi se upokojili pred 1. 1. 2013. Pogoji za starostno upokojevanje se tudi za njih po noveli zakona naj ne bi spremenili (ostali naj bi enaki kot za vse druge), se jim

pa pokojnina za čas dokupljene dobe naj ne bi znižala.

Če bo novela zakona sprejeta, se bodo nekoliko dvignile pokojnine okoli štiri tisoč upokojencem, ki imajo trenutno nižjo pokojnino, ker jim pri odmeri niso upoštevali dokupljene dobe.

Prav tako naj bi z novelo zakona popravili neenakopraven položaj kmetom, ki jim je bila glede na takrat veljavno zakonodajo omogočena zgolj vključitev v zavarovanje za ožji obseg pravic, čeprav so plačevali prispevke v višini, ki bi jim sicer zagotavljala pravice za širši obseg. Ti upravičenci naj bi bili upravičeni do vseh pravic iz pokojninskega sistema kot tisti, ki so bili zavarovani za širši obseg pravic (višje pokojnine, letni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo).

T. K.

Vedenje o ljudeh in dogodkih

Manj znana, a zaslužna Marija Maister

V naših krajih je zelo znan osvoboditelj severne meje, general, pesnik Vojanov in slikar Rudolf Maister, medtem ko se o njegovi ženi, vsestransko družbeno angažirani Mariji Maister, zelo malo ve. Zlasti po zaslugi Domoljubnega društva general Maister Maribor, ki ga zno-va vodi prof. zgodovine in geografije Aleš Arih, je v knjigi Dragi Maister ..., ki jo je uredil skupaj s hčerko prof. Barbaro Arih, sta pod naslovom Pomembna ženska mag. Majda Potrata in dr. Vlado Stavbar obširno predstavila prvo narodno damo Maribora, zaslužno Marijo Maister, ki se je rodila 15. 1. 1885, njeno plodno življenje pa se je končalo 19. 9. 1938. Z Rudolfom se je poročila leta 1905. Odlikovala se je v znanju slovenščine, francoščine in nemščine. Po prevratu leta 1918 se je dokazala kot prevajalka za antantne oficirje in za opravljeno delo dobila državno odlikovanje red sv. Save IV. stopnje. Kot navdušena predsednica Francoskega krožka je leta 1933 dobila francosko odlikovanje za povezovanje Maribora s francosko kulturo.

Avtorja pišeta, da je Marija Maister bila od ustanovitve, 26. maja 1919, do svoje smrti predsednica Mariborskega ženskega društva, ki se je je vmes imenovalo Žensko društvo v Mariboru.

Marijo Maister označujejo kot pobudnico in organizatorico različnih humanitarnih akcij, borko za enakopravnost žensk, predvsem pa za njihovo volilno pravico, ustanoviteljico socialno zdravstvenih ustanov za otroke in matere samohranilke.

Ob 20-letnici ustanovitve Ženskega društva je tedanja predsednica Ivanka Lipold na Marijinem grobu med drugim povedala: »Ti, naša voditeljica, si dela nisi izbirala, šla si, kamor je bilo potrebno. Terjala nisi ne priznanj ne časti. Malokdo je vedel, da

si resno bolna. Nihče ni slutil, da smo pred katastrofo. K sreči nisi slutila niti ti. Do zadnjega si kovala načrte za bodoče delo. Pogrešamo te vedno težje. Tvoj značaj so dičili redka pravičnost, resnicoljubje in mir. S temi lastnostmi si dosegla avtoriteto, ki je izključevala motnje v razvoju društva. Bila si skromna. Čutila si svojo dolžnost in odgovornost do vsega, kar je bilo tvojemu srcu blizu. Taka si šla pred nami in taka ostaneš za nas vedno, naš svetel vzor požrtvovalnosti in ljubezni do domovine - danes in v vseh časih, ki jih bo treba prebroditi.«

Ko je opazila, da se med gospodarsko krizo med otroki vse bolj zaznava socialno razslojevanje in da revščine otrok ni več mogoče prikriti, je spodbudila za slabo prehranjene deklice vsak dan obrok mleka, brezplačno kosilo za najrevnejše in enkratno denarno pomoč ali pomoč v živilih v blagu in s stipendijami.

Sprva je skupaj s sočlanicami društva tudi načrtovala ustanovitev otroške bolnišnice, kar pa je bil prevelik zalogaj. Zato so se usmerile na ustanovitev Počitniškega doma kraljice Marije v Šmartnem na Pohorju. Sredstva so zbirale na različne načine. V desetih letih je na Pohorju letovalo 4500 otrok, pretežno iz revirjev, industrijskih predelov in Haloz. Otrokom so pomagali tudi zdravniki. Dom je bil stalno oskrbovan s prehrano in strokovno pomočjo.

Končajmo ta zapis s spominom Borisa A. Novaka: »V Mariboru je stopilo pred preiskovalnega sodnika petnajst dečkov zaradi razpečevanja prevratniških letakov. Ko je gospa Maister zavpila: To ni sodišče - to je Kindergartenprozess, pravno smetišče, so zaradi pomanjkanja dokazov mlade zornike izpustili.«

Tone Štefanec

ČAS JE ZA NOVE PAKETE NEO SVET

SEDAJ TUDI Z OBILNO MOBILNO KOMUNIKACIJO!

Novi paketi navdušujejo z **neomejenimi klici**, sporočili in s super hitrim internetom ter zagotavljajo **najneprednejšo TV-izkušnjo** in več kot **dovolj gigabajtov**.

NOVI PAKETI	Za starejše NEO Svet A	Za družine NEO Svet B	Za najhitrejše NEO Svet C
Hitrost interneta na optiki	100/20 Mbit/s	300/40 Mbit/s	600/40 Mbit/s
Programska shema	Mini z več kot 185 programi	Mega HD z več kot 285 programi	Mega HD z več kot 285 programi
Mobilna telefonija	∞ 5 GB	∞ 100 GB	∞ 300 GB
Možnost Druge številke	do 4	do 4	do 4
Fiksna telefonija	1.000 minut	3.000 minut	∞
Mesečna naročnina	56 €*	74 €*	78 €*

DO 4 DODATNE KARTICE SIM

S paketi NEO Svet lahko povežete člane družine tako, da **dodate do 4 pakete** Druga številka - NEO, za le 10 EUR na osebo.*

DOVOLJ GIGABAJOV ZA VSE

Brezplačno delite svoje gigabajte in razveselite svoje bližnje - dodatna količina prenosa podatkov je lahko odlična rešitev za delo ali šolanje od doma.

* Podrobnosti in pogoji nakupa so zapisani na www.telekom.si. Navdna cena vključuje DDV.

Evitel d.o.o., PE Lenapark Lenart
Ob Poleni 35, 2230 Lenart v Slov. goricah
Telefon: 051 637 600
E-mail: lenart.evitel@siol.net

Telekom Slovenije

OVTARJEVE NOVICE

Mesečnik Ovtarjeve novice, časopis osrednjih Slovenskih goric, izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice. Direktorica: Tanja Vintar ISSN: C506-614X

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič, ovtar.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Edvard Pukšič, Tomaž Kšela, Dejan Kramberger, Suzana Rejak Breznik in Tanja Vintar

Naslov uredništva: Ovtarjeve novice, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart, ovtarjeve.novice@rasg.si

Fotografije: Foto Tone, avtorji prispevkov ter nekateri zunanji sodelavci, arhiv občin in RASG Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo!

Grafična priprava in tisk: Evrografis, d. o. o., Puhova ulica 18, 2000 Maribor, 25. september 2020

Časopis je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 1501

Naklada: 6.050 izvodov

Ovtarjeve novice lahko prelistate tudi na spletu: www.rasg.si

Vsebinske opredelitve v prispevkih so v pristojnosti avtorjev; uredništvo zanje ne odgovarja.

Občina Benedikt

Kljub covidu investicije izvajajo nemoteno

Kljub drugemu valu epidemije covida-19 v Občini Benedikt nadaljujejo z načrtovanimi investicijami. Kaj jim je doslej že uspelo urediti in kakšne načrte imajo do konca leta, smo se pogovarjali z županom Občine Benedikt mag. Milanom Repičem.

Konec avgusta in na začetku septembra se je zopet začel hitreje širiti novi koronavirus. Kaj to pomeni za načrtovane aktivnosti v občini?

Covid-19 nam že od marca spreminja načrte in upam, da v jesenskih mesecih ne bo huje, kot je bilo do sedaj. Vsekakor se nevarnost okužbe pozna in se bo poznala še v prihodnjih mesecih in upamo lahko, da ne v letih. V negotovosti so vse prireditve, ki so jih načrtovala društva in posamezniki, pa tudi občina. V mislih imam prireditve, povezane s trgovino potomke najstarejše trte. Potem praznovanja ob Martinovem. Pa vse ostale glasbene prireditve. Pod vprašajem so tudi prireditve v mesecu decembru. Ob tem naj dodam, da se ne bomo mogli udeležiti prireditev v okviru projekta Evropa za državljane, kjer je nosilec projekta Občina Veliko Tarnovo iz Bolgarije, naša občina pa je parter v projektu.

Kar se tiče aktivnosti na investicijskem področju, pa upam, da nam bodo razmere dopustile, da dokončamo že začete investicije v obnovu javne razsvetljave, modernizacijo cest, energetske sanacije dela ostrišja osnovne šole in kanalizacijo.

Ali v občini razmišljate, da bi ponovno uvedli kakšnega od ukrepov, ki je bil v veljavi spomladi, ali pa so občanke in občani že dovolj ozaveščeni o nevarnosti epidemije, da znajo preventivno ravnati sami?

O dodatnih ukrepih v tem trenutku ne razmišljam. Prepričan sem, da naše občanke in občani sami dovolj pozorno spremljajo situacijo, ukrepe vlade ter priporočila NIJZ in se temu primerno tudi zaščitijo. V kolikor pa bodo razmere zahtevale dodatno ukrepanje, bomo to naredili takrat.

Zdaj je že jasno, da zaradi epidemije bolezni covid-19 marsikatero društvo ali združenje ne bo uspelo uresničiti svojega programa za leto 2020, za izvedbo katerega je od občine na javnem razpisu že pridobilo določena sredstva. Mnoga društva so imela stroške za pripravo dogodkov in prireditev, ki jih nato zaradi višje sile niso uspeli izpeljati. Kako namerava občina ravnati v tem primeru?

Javni razpis za sofinanciranje delovanja društev v naši občini je bil objavljen v začetku meseca septembra in je odprt do konca tega meseca. Omenjeno težavo smo zaznali in jo tudi upoštevali. V merila in kriterije za ocenjevanje projektov in programov smo namreč letos uvrstili tudi dodatno alinejo Uvajanje novih pristopov in novih metod dela, tudi zaradi uvedbe ukrepov omejevanja epidemije COVID-19. Vsekakor bomo društvom pomagali finančno prebroditi to situacijo in jim omogočili, da ostanejo aktivna. Društveno življenje v občini ima velik pomen in jaz kot župan si tudi želim, da bodo društva aktivna, da bo v njih delalo čim več občanov in občanov ter da se bo to odražalo na življenje v občini, zato jim mora občina pri tem tudi stati ob strani.

Kako pa je občini čez poletje uspelo uresničevati svoje načrte od obnove parketa in menjave svetilk v športni dvorani do izgradnje druge faze kanalizacije v naselju Sveti Trije Kralji. Katere investicije in

V Občini Benedikt so med drugim prenovili parket in zamenjali razsvetljavo v športni dvorani.

projekte ste izpeljali in kako ste uspeli zanje zagotoviti sredstva?

Kljub dopustom, ki jih v glavnem koristimo vsi prav čez poletje, je bilo le-to precej delavno. Kot ste omenili, smo uspeli prenoviti parket v športni dvorani. Izvedeno je bilo brušenje, lakiranje, risanje črt ter čiščenje mrež in menjava mrež na golih. Pred temi deli smo izvedli menjavo svetilk. Nova led svetica imajo tudi možnost regulacije, kar bo dodatno pripomoglo k varčevanju z električno energijo in posredno tudi k varovanju okolja. V teh dneh potekajo pripravljala dela za zamenjavo svetilk javne razsvetljave v občini. Sredstva za zamenjavo svetilk smo zagotovili s podpisom pogodbe o javno-zasebnem partnerstvu s podjetjem InterEnerg. Za obnovo parketa smo uspešno kandidirali pri Fundaciji za šport in pridobili dobrih 15.000 evrov nepovratnih sredstev. Celotna investicija nas bo prišla okoli 37.000 evrov, preostanek sredstev bomo zagotovili v okviru lastnih sredstev. Tudi dela na izgradnji kanalizacije, po krajšem zastoju in usklajevanju na začetku, sedaj potekajo po planu in zaključek pričakujem v prvih dneh oktobra. Sredstva za to investicijo, ki znaša nekaj manj kot 70.000 evrov, smo pridobili po 23. členu zakona o financiranju občin, del pa iz pobrane kanalščine. V tem času smo dokončali tudi projekt Večgeneracijski center Benedikt in v teh dneh pripravljamo zahtevek za sofinanciranje, ki ga bomo poslali Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Poleg tega smo opravili precej dela na vzdrževanju cest. Tako smo uredili okrog 10 km bankin v Ihovi, Trotkovi in Benediškem vrhu. Sanirali smo križišče na cesti Ihova–Drvanja. Zgradili smo oporni zid oziroma zložbo v Ločkem Vrhu. Uredili smo še kritične odseke makadamskih cest na Drvanji, Sp. Bačkovi in Negovskem Vrhu. Na cestah in pločnikih v Benediktu, Ženjaku, Benediškem vrhu, Svetih Treh Kraljih in Trotkovi smo s smolo zalili okrog 6 km razpok.

Kakšne načrte pa imate na občini do konca leta?

Do konca leta želimo modernizirati še dva krajša odseka cest v Štajngrovi. Gre še za izpolnitev plana iz leta 2018. Pripravljamo se na obnovo vodohrana Štajngrova 1, ki je v zelo slabem stanju in nujno potrebuje posodobitev. S tem bomo zagotovili ustrezno in kakovostno oskrbo z vodo velikemu delu prebivalcev naše občine. V planu imamo še energetske obnove dela ostrišja na osnovni šoli. Razpis je končan in izvajalec izbran. Vrednost investicije je nekaj manj kot 60.000 evrov. Planiramo tudi izpeljavo nakupa poslovnih prostorov v objektu Čolnikov trg 7, kjer želimo urediti prostore za zdravnik in lekarno. Dokončati moramo še projekt EKO muzej Benedikt in urediti še določene odseke cest. Še vedno pa nimamo zagotovljenega sofinanciranja obnove plazu Rajter v Sp. Ročici, kjer čakamo na rebalans državnega proračuna, čeprav so nam na ministrstvu za okolje in prostor zagotovili, da je obnova plazu planirana v tem letu. Do konca leta pa moramo pripraviti še projektne dokumentacije za investicije v naslednjem letu.

Občina je pred začetkom šolskega leta spremenila tudi prometni režim v Šolski ulici, ki je poslej enosmerna. Kakšni so bili odzivi med občankami in občani? So pri prometni ureditvi v Benediktu predvidene še kakšne spremembe ali je promet dobro urejen?

Pobuda za spremembo prometnega režima je prišla s strani naših občanov in občanov, ki živijo v Šolski ulici. Pobudo smo pregledali skupaj s strokovnjaki s tega področja. V komisiji so bili predstavniki policijske postaje, koncesionarja, medobčinskega redarstva in inšpektorata ter predstavniki Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Po pregledu situacije na cesti in okolice šole ter vrtca je bila sprejeta soglasna odločitev, da je to potrebno nujno urediti. Omenjena ulica je namreč zelo obremenjena s prometom, hkrati pa po tej poti hodi veliko ljudi tudi peš. V prvi vrsti je bila vsekakor izpostavljena varnost vseh udeležencev, posebno pa še otrok. Po meni znanih informacijah so ljudje to tudi pričakovali in odločitev pozitivno sprejeli.

V občini bo potrebno umiriti še promet na Čolnikovem trgu in sicer na cesti od krožišča proti Oseku, mimo gasilskega doma. Situacijo si je strokovna komisija že ogledala. Trenutno pa je v pripravi dokumentacija za izvedbo hitrostnih ovir. Prav tako prebivalci opozarjajo, da bi bilo nujno umiriti promet na cesti Ihova–Negova skozi naselje Ihova.

Med ljudmi je odmevala tudi skrb, ki so jo Benedičanke in Benedičani čez poletje pokazali do mlade štorcklje, ki je padla iz gnezda, saj ta zgodba veliko pove o humanih odnosih, ki jih razvijate v občini Benedikt. Občanke in občani so mlado štorckljo, ki se je sprehajala po naselju, osem dni hranili, nato pa so jo zaradi poškodbe

krila dali v oskrbo v veterinarsko kliniko Golob na Muti. Kdo je za vse to poskrbel in kakšna je sedaj njena usoda?

Res je, v letošnjem letu smo pod daljšem času spet imeli v Benediktu tri mladiče bele štorcklje. Ko so toliko dorasli, so pričeli vzletati. Nesreča se je zgodila že pri mladiču, ki je prvi vzletel, saj si je ob pristanku zlomil nogo. Očividci so takoj poklicali Robija Šiška, ki je mlado štorckljo odpeljal k veterinarju, ki pa je ugotovil, da so poškodbe tako hude, da jo je žal bilo potrebno usmrtiti. Po štirih dneh je poletel drugi mladič, ki je normalno pristal. Potem pa zaradi nepravilno zrastlega krila ni več mogel poleteti. Po informaciji smo spet angažirali gospoda Šiška, ki je ljudem svetoval, kako naj skrbijo zanjo. Pri tem je sodeloval z veterinarjem, z Zavodom RS za varstvo narave, ki projektno skrbi za belo štorckljo in z Društvom za opazovanje ptic Slovenije. Po devetih dneh, ko je bilo jasno, da štorcklja ne bo mogla vzleteti, je bila prepeljana v veterinarsko oskrbo. Po pregledu je bilo ugotovljeno, da ima deformacijo zglobov na levem krilu kot posledico nepravilne rasti. Naj povem, da je pa tretji mladič normalno in samostojno zaživel po prvem letu. Omenjene težave pri pticah kažejo na določene deformacije v naravi. Vzroke lahko iščemo v vedno slabših habitatih in pomanjkljivi prehrani, ki je potrebna za te ptice. Kot pravi Šiško, se je v bodoče bati, da bo vse več takšnih primerov. Vsekakor pa se moram ob tem tudi osebno zahvaliti zavednim Benedičankam in Benedičanom, ki so priskočili na pomoč pri reševanju mladih štorckelj. Naj dodam še to, da je ta (drugi) mladič po nekaj tednih veterinarske oskrbe okreval in je že bil spuščen v skupino drugih ptičev.

Tomaž Kšela

Občina Cerkvenjak

Varnostne razmere so se izboljšale

Varnostne razmere v Občini Cerkvenjak se izboljšujejo, na kar kaže tudi pregled varnostne situacije na območju občine v letu 2019, ki so ga pripravili na Policijski postaji Lenart. S tem dokumentom so se poleti seznanili člani Občinskega sveta Občine Cerkvenjak, saj je sodelovanje policije in lokalne skupnosti ter s tem tudi najširšega kroga občanov in občanov pri zagotavljanju varnosti nujno.

Kot izhaja iz pregleda, se je na območju Občine Cerkvenjak lani število kaznivih dejanj glede na leto 2018 zmanjšalo za petino.

Predlani so jih policisti obravnavali 25, lani pa samo 20. Med kaznivimi dejanji na območju Občine Cerkvenjak so policisti lani obravnavali največ kaznivih dejanj splošne kriminalitete. Med njimi je bilo 16 kaznivih dejanj zoper premoženje, kar je tri več kot leto poprej. Med slednjimi je bilo pet velikih tatvin, pet tatvin in pet poškodovanj tujih stvari. Policisti so lani obravnavali tudi en primer kaznivega dejanja zoper življenje in telo, kar je tri manj kot leta 2018. Pri tem kaznivem dejanju je žrtev utrpela lahko telesno poškodbo. Prav tako so policisti lani obravnavali en primer kaznivega dejanja zoper zakonsko zvezo in otroke, kar je dva manj kot leto poprej. Šlo je za nasilje v družini.

Medtem ko se je lani število kaznivih dejanj na območju Občine Cerkvenjak opazno zmanjšalo, pa se je število kršitev predpisov, ki urejajo javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja, povečalo. Leta 2018 so policisti obravnavali 16 prekrškov, lani pa kar 27. Največ prekrškov se je nanašalo na kršitev javnega reda in mira ter na prijavo prebivališča.

Lani se je na območju Občine Cerkvenjak krepko povečalo tudi število prometnih ne-

K varnosti v cestnem prometu v Cerkvenjaku prispeva tudi lepo urejena prometna signalizacija.

sreč. Policisti so jih obravnavali 32, leto poprej pa 16. 18 prometnih nesreč se je končalo samo z materialno škodo, 14 pa tudi s telesno poškodbo. V omenjenih prometnih nesrečah je 15 oseb utrpelo lahko telesno poškodbo, ena oseba pa težjo. Na avtocesti preko Občine Cerkvenjak so policisti obravnavali 11 prometnih nesreč, 17 pa se jih je zgodilo na občinskih in regionalnih cestah na območju občine. Najbolj pogosto je do teh nesreč prišlo zaradi nepravilne strani vožnje in zaradi nepravilnega premika vozila. Glede na to, da so lokalne in regionalne ceste dokaj ozke in ovinkaste, je treba pri vožnji po njih torej posebej paziti na stran vožnje, vozniki pa morajo biti pazljivi tudi pri premikih vozil in vključevanju v promet s parkirnih prostorov in z dvorišč.

Sicer pa iz pregleda varnostne situacije na območju Občine Cerkvenjak, ki ga je pripravil višji policist I Danilo Juršnik, sopodpisal pa komandir policijske postaje Lenart, policijski inšpektor I Miroslav Glavendekič, izhaja, da policisti varnostne razmere v občini ocenjujejo kot zadovoljive.

Na območju Občine Cerkvenjak izvaja jo nadzor nad izvajanjem predpisov tudi

inšpektorji in redarji Medobčinskega inšpektorata in redarstva Maribor.

Medobčinski redarji so lani na območju Občine Cerkevjak opravili 46 samostojnih nadzorov in pet nadzorov skupaj s policisti Policijske postaje Lenart. Skupno so obravnavali 13 prekrškov pri parkiranju in kršitvah cestno prometnih predpisov. Sedmim kršiteljem so izrekli globo, druge pa so opozorili. Obravnavali so tudi dva primera zapuščenih vozil.

Redarji so zlasti v popoldanskih in večernih urah nadzorovali tudi spoštovanje javnega reda in mira v središču Cerkevjaka in na drugih lokacijah, kjer se zbirajo ljudje, še zlasti mladi. Kršitev niso zaznali, zagotovo pa so s svojo prisotnostjo marsikdaj preprečili, da bi do njih prišlo.

Poleg tega so redarji sodelovali tudi v delu občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, pa tudi v nacionalnih preventivnih akcijah, kot so bile »Bodi previden«, »Uporaba telefona med vožnjo«, »Varno s kolesom«, »Varnost otrok«, »Mednarodni dan invalidov« in še nekatere. Redarji so bili prisotni tudi ob prireditvah v občini, na katerih so skrbeli za neoviran promet in za javni red in mir v bližini prireditvenih prostorov.

Inšpektorji Medobčinskega inšpektorata Maribor pa so lani na območju Občine Cerkevjak opravili 123 rednih in 8 izrednih pregledov.

Pri nadzoru ravnanja z odpadki so ugotovili, da gospodinjstva vestno ločujejo odpadke in njih odlagajo na ustrezna mesta, Saubermacher pa redno skrbi za njihov odvoz. Inšpektorji so lani prejeli prijavo v zvezi z odlaganjem raznega odpadnega in izkopenega materiala v gozd v naselju Brengova, ki so jo odstopili inšpektoratu Republike Slovenije za okolje in prostor. Pri opravljanju nadzora nad

vzdrževanjem čistoče na javnih površinah pa niso zaznali kršitev občinskih predpisov.

Pri nadzoru občinskih cest in javnih poti so inšpektorji ugotovili, da Režijski obrat Cerkevjak zelo dobro opravlja svoje delo, da so bile občinske ceste in poti dobro vzdrževane. Inšpektorji pa so obravnavali prijavo o nevarnih podrtih drevesih v gozdu ob občinski cesti v Cogetincih. Ob pregledu so odredili postavitev ustrezne prometne signalizacije in obrez suhega vejaja, ki je posegalo v svetli profil občinske ceste. Prejeto prijavo glede nevarnih podrtih dreves pa so odstopili Inšpektoratu Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo. Ukrepali so tudi v primeru razraščene vegetacije na delu ceste v Stanetincih in izrekli ustno opozorilo ter določili rok za odpravo nepravilnosti.

Inšpektorji so izvedli tudi nadzor na Antonovem žeganju in ugotovili, da so imeli vsi prodajalci za postavljene stojnice plačano takso in potrebna soglasja. Tudi pri nadzoru javnih zelenih površin v središču Cerkevjaka in na pokopališču niso zaznali kršitev, pa tudi plakatiranje je bilo izvedeno v skladu s predpisi.

Inšpektorji so obravnavali tudi nedovoljen izpust odpadnih vod v gozd v Vanetini in prijavo izpusta odpadnih vod na privatno zemljišče v Stanetincih. Po inšpekcijskem pregledu na obeh lokacijah niso več zaznali nepravilnosti.

Medobčinski inšpektorji so lani na območju Občine Cerkevjak izvedli skupaj 154 inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov. Sicer pa je medobčinski inšpektorat obravnaval vse prejete prijave ter z občinsko upravo v Občini Cerkevjak, s katero je dobro sodeloval, sproti reševal nastalo problematiko.

Tomaž Kšela

Občina Lenart

Investicije v Občini Lenart napredujejo po načrtih

Poletje je čas investicij, na območju Občine Lenart je v teku vrsta gradenj in obnov infrastrukturnih objektov. Nekateri smo omenili v avgustovski številki Ovtarjevih novic, za to pa smo za opis poteka zaprosili župana Občine Lenart **mag. Janeza Krambergerja**.

Precej naložbene pozornosti je, kot je videti, ta čas deležna Krajevna skupnost Voličina. Prireditev ob krajevnem prazniku zaradi koronavirusa ni bilo, poteka pa kar nekaj pomembnih naložb.

Dolgoročno izredno pomembna investicija je gradnja čistilne naprave za naselje Voličina.

Gradnja čistilne naprave Voličina, foto: Tomaž Ornik

Gradnja lokalnega namakalnega sistema Selce, foto: Franci Ornik

Zaključena so gradbena dela, kmalu bo sledila montaža tehnoloških elementov za čiščenje odpadnih vod. V celoti bodo dela izvedena konec oktobra, poskusno obratovanje naprave se bo pričelo v začetku novembra.

V Selcah je v teku gradnja Lokalnega namakalnega sistema, ki bo omogočal namakanje 80 ha kmetijskih površin. Končuje se tudi asfaltiranje ceste od Maistrovega stolpa proti Nadbišču v dolžini 500 metrov.

Za Zavrh je pomembna tudi potrditev projekta Završki cekor, ki se nanaša na oživitve dejavnosti v kletnih prostorih Štupičeve vile in ureditev otroških igral.

Lepšo podobo dobiva tudi center Sp. Voličina, obnavlja se fasada na »stari šoli«.

Krožišče na regionalni cesti pri Novi poslovno-industrijski conji pri novogradnji Spara je končano. V mestu Lenart pa potekajo tudi druga dela, tudi na Poleni, in »evropsko podprti« projekti ...

V Prežihovi ulici in Ulici Ele Kristl v Lenartu je v teku rekonstrukcija ceste, ureditev meteorne in fekalne kanalizacije, ureja se tudi javna razsvetljava.

Na ŠRC Polena obstoječe parkirišče ne zagotavlja zadostnega števila parkirnih mest glede na dnevne potrebe. Odločili smo se, da ga bomo povečali, in sicer na območju od uvoza na Poleno do konjeniške tribune, ter pridobili dodatnih 80 parkirnih mest. Parkirišče ne bo asfaltirano, ampak smo izbrali sodobnejši, okolju prijaznejši način gradnje z utrditvijo podlage in s polaganjem travnih plošč.

V projektu Polena za vse generacije bomo uredili motorična igrala za otroke na ŠRC Polena.

Na javnih površinah v Lenartu bomo namestili energetsko varčne LED svetilke javne razsvetljave.

Občina Lenart je uspešna tudi pri projektih, ki potekajo preko LAS Ovtar Slovenskih goric in so sofinancirani iz evropskih skladov. Odobreni so projekti Lenart se igra, v okviru tega bo izvedena preplastitev asfaltne igrišča z umetno maso v lenarškem mestnem parku in montaža energetsko varčnih LED svetilk javne razsvetljave.

Predvsem pa v zadnjem obdobju veliko dela posvečamo pridobivanju služnosti za zemljišča, po katerih bodo potekale kolesarske poti na območju Občine Lenart in se nadaljevale v sosednjih občinah.

Edvard Pukšič

Asfaltiranje ceste v Zavrhu, foto: Andrej Rojs

Dela v Prežihovi ulici, foto: Andrej Rojs

Projekta v Občini Lenart, ki jih sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija

Operacija Ovtarjev plac - 1. faza

Konec septembra 2020 se izteka operacija Ovtarjev plac - 1. faza, prijavitelj projekta je Občina Lenart, kot partnerja sodelujeta še Društvo kmečkih žena in deklet Lenart in Zadruga Dobrina, z. o. o.

Celotna vrednost projekta znaša 53.893,80 EUR, predviden znesek sofinanciranja je 35.567,32 EUR.

Projekt Ovtarjev plac - 1. faza je prvi korak k celoviti obnovi lenarške tržnice. Glavna investicija v okviru projekta je ureditev klančine pri tržnici, ki jo je izvedla Občina Lenart.

K projektu smo pritegnili tudi strokovne izvajalce, KGZS Ptuj, ki bo s svojimi strokovnimi službami poskrbel za vsebinsko sodelovanje v projektu z izvedbo aktivnosti. Ciljne skupine so k projektu vključene ne samo z aktivnostmi, namenjenimi njim, ampak delavnicami in dogodki pri ciljnih skupinah samih, tako se bo del aktivnosti projekta izvedel tudi v prostorih Vrta Lenart. Vključena pa so tako Vinogradniško društvo kot ostala društva, tako da

bodo aktivnosti in dogodki že s samo izvedbo dosegli čim širši krog ciljnih skupin.

Partner Zadruga Dobrina, z. o. o., je za svojo dejavnost nabavil promocijski material, Društvo kmečkih žena in deklet Lenart pa opremo za svojo dejavnost.

Izvedenih je bilo več programskih aktivnosti, delavnic in prireditev, kot so: Ovtarjeva trgatev v Vrta Lenart, Dober kot kruh, Za pogrnjeno mizo - tradicionalne jedi v luči praznikov, Kulturne rastline in semena, vse v Vrta Lenart, Promocija turističnih kmetij in lokalne ponudbe na tržnici Lenartu, Ovtarjev plac vabi še druge.

Klančine Društva kmečkih žena in deklet Lenart

Operacija Rupert

Konec meseca septembra 2020 se izteka operacija Rupert. Prijavitelj operacije je Občina Lenart, kot partnerja pa sodelujeta še Kulturno društvo Rojs Srečko Niko Voličina in Gostilna pizzerija Vinska trta Boštjan Fekonja, s. p.

V Voličini je dejavna zeliščarska sekcija, ki združuje ljubiteljske zeliščarice, ljudi vseh generacij, tudi otroke. Zeliščarice organizirajo številne aktivnosti, dogodke, delujejo v dobro kraja in ljudi. Z operacijo RUPERT želimo dejavnost zeliščarske sekcije nadgraditi, ji dati nove vsebine, širiti nova znanja, ustvariti nove produkte, ki bodo prispevali k razvoju turizma, ohranjanju kulturne etnološke dediščine, varstva okolja in bodo spodbujali zdrav način življenja. Projekt RUPERT naj Voličino utrdi kot kraj, ki lokalnemu pre-

bivalstvu ustvarja pogoje za prijazno, zdravo in aktivno življenje, turiste pa privlači z zanimivimi doživetji.

Celotna vrednost projekta znaša 43.533,37 EUR, predvideni znesek sofinanciranja je 28.546,46 EUR. V okviru operacije Rupert je bila izvedena ureditev notranjosti kulturnega doma Voličina (dvorana, vhodna avla, stopnišče in društveni prostor). V centru Sp. Voličine se izvaja tudi ureditev prometne infrastrukture. Partner Gostilna in pizzeria Vinska trta Boštjan Fekonja, s. p., je uredil otroško igrišče.

Kulturno društvo Rojs Srečko Niko Voličina je nabavilo opremo za dejavnost zeliščaric in zeliščarskega krožka, ki deluje v OŠ Voličina.

Izvedena je tudi vrsta programskih ak-

tivnosti, dogodkov in prireditvev, kot so Blagoslov zelišč pri Rupertu, Ruperška literarna čajanka, Ruperške pravljične urice, delavnice s področja zeliščarstva za odrasle, delavnice, izobraževanja in terensko delo z mladimi zeliščarji ter druge. Uvedenih je tudi vrsta novih produktov.

Obe naložbi sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

D. O.

Sekcija zeliščaric pri KD Rojs Srečko Niko Voličina

Občina Sveta Ana

Skrb za zdravje

Občini Sveta Ana redno spremljajo podatke Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), ki objavlja izsledke letnih raziskav o zdravju v občinah. Po besedah župana Silva Slačka na osnovi teh podatkov izvajajo aktivnosti za izboljšanje splošnega zdravstvenega stanja prebivalstva na območju občine.

V občini Sveta Ana je bilo zdravje prebivalstva v minulemu letu kar po nekaj kazalnikih boljše od slovenskega povprečja. Tako je znašala bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev z dela v Sloveniji 16,4 koledarskih dni, v Občini Sveta Ana pa samo 15,4 dni. Boljša je tudi presejanost v programu Zora, medtem ko je presejanost v programu Dora na republiškem povprečju. Prav tako je na republiškem povprečju delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega tlaka, enako pa velja tudi za delež oseb, ki prejemajo zdravila za sladkorno bolezen. V Občini Sveta Ana je tudi bistveno manjši odstotek ljudi, ki so bili deležni bolnišnične obravnave zaradi poškodb v transportnih nezgodah. V Sloveniji je bilo takšnih na tisoč prebivalcev zaradi nezgode v transportu 1,4, v Občini Sveta Ana pa 0,5 odstotka. Odstotek prebivalcev občine, ki so starejši od 65 let, ki so jih bolnišnično obravnavali zaradi zloma kolka, pa je v Občini Sveta Ana znašal 6,3 promila, v Sloveniji v celoti pa 6,5 promila. Delež prebivalcev, ki so jih bolnišnično obravnavali zaradi srčne kapi, je v Občini Sveta Ana znašal 0,8 promila, v Sloveniji pa 2,1 promila. Skratka, vrsta kazalnikov kaže, da je zdravstveno stanje prebivalstva Občine Sveta Ana blizu republiškega povprečja ali celo malce nad njim.

Po drugi strani pa je po nekaterih kazalnikih zdravje posameznih kategorij prebivalstva v Občini Sveta Ana nekoliko slabše kot v Sloveniji v celoti. Tako denimo predstavlja zdravstveni problem prekomerna prehranjenost otrok. V Sloveniji je prekomerno prehranjenih 24,5 odstotka otrok, na območju Upravne enote Lenart 28,6 odstotka, na območju Občine Sveta Ana pa 31,4 odstotka. V starih časih so imeli v osrednjih Slovenskih goricah in v Občini Sveta Ana problem s podhranjenostjo nekaterih otrok, danes pa je problem njihova prekomerna prehranjenost. Gre dejansko za nekakšno »bolezen izobilja« in premajhnega znanja in ozaveščenosti o zdravem prehranjevanju. Zato je Občina Sveta Ana že lani pripravila posvetovanje na to temo s starši in predstavniki osnovne šole, na katerega so povabili tudi pediatrijo Bernardo Vogrin, dr. med. spec. pediatrije, ter predstavnike Centra za krepitev zdravja iz Zdravstvenega doma Lenart, ki ga vodi diplomirana medicinska sestra Klavdija Dvoršak. Na posvetovanju je beseda tekla o zdravi prehrani otrok.

Kot pravi župan Slaček, so se pristojni z osnovne šole s strokovnjaki za preventivo in prehrano dogovorili tudi za ustrezne jedilnike za malico, ki jo za otroke pripravljajo na osnovni šoli. »Osnovna šola mora biti in v našem primeru tudi je pri pripravi hrane otrokom za zgled, kako je treba pripraviti zdrav obrok,« pravi Slaček. »Na posvetovanju in

ob drugih priložnostih smo in še vedno apeliramo tudi na starše, naj otroke navajajo na zdravo prehrano. V tej smeri že več let deluje tudi vodstvo šole na čelu z ravnateljem, ki je iz poslopja osnovne šole odstranilo tudi vse sladke pijače.«

Kot pravi župan, zaradi priprave zdravih obrokov posamezni otroci malice vedno ne pojedjo do konca, vendar je to bolje, kot da bi jim šola dajala napačen zgled in jih napačno vzgajala za zdravo življenje. Prej kot slej tudi otroci spoznajo, da je zdravo prehranjevanje koristno zanje.«

Od lani na letos so se rezultati o prekomerni prehranjenosti otrok v Občini Sveta Ana že nekoliko izboljšali. »Ne vem, ali je to že posledica naših aktivnosti, vendar je pomembno, da se ta kazalnik zdravja v naši občini izboljšuje,« pravi Slaček.

Še nekaj kazalnikov je, ki so za sliko o zdravju prebivalstva v Občini Sveta Ana slabši kot za Slovenijo v celoti. Tako je prirast prebivalstva pod republiškim povprečjem, nižja pa je tudi izobrazbena struktura prebivalstva. Raziskave namreč kažejo, da bolje izobraženi v povprečju bolje skrbijo za svoje zdravje. V Občini Sveta Ana je tudi stopnja delovne aktivnosti nižja od republiškega povprečja. Večji je tudi odstotek prometnih nesreč, povzročenih zaradi alkohola. Poleg tega je višja tudi splošna umrljivost. Najbolj zaskrbljujoč pa je visok odstotek umrljivosti zaradi samomora.

Prebivalci Občine Sveta Ana se slabše kot prebivalci Slovenije v celoti odzivajo tudi v programu Svit, ki je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakastih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, ki je eden najbolj pogostih rakov v Sloveniji. Zaradi poznega odkrivanja tega raka je umrljivost za njim še vedno velika, zdravljenje pa je za bolnike naporno in manj uspešno. Če raka na debelem črevesu in danki dovolj zgodaj odkrijejo, pa je ta oblika raka po besedah strokovnjakov zelo dobro ozdravljiva. Razvoj bolezni lahko zdravniki celo preprečijo, če predrakave spremembe odkrijejo in odstranijo pravočasno. V Sloveniji je v programu Svit 64,6-odstotna odzivnost, v Upravni enoti Lenart 62-odstotna, v Občini Sveta Ana pa 57,6-odstotna. Skoraj polovica prebivalcev Občine Sveta Ana se na povabilo za sodelovanje v programu Svit ne odzove, s čimer zamujajo priložnost, da bi pregledali njihovo blato in dovolj zgodaj pri njih odkrili morebitne neželene spremembe ter jih pozdravili.

Kot pravi Slaček, je občina lani ob krajevnem prazniku poskrbela za namestitev velike makete debelega črevesa v središču Svete Ane, na kateri so si lahko občanke in občani ogledali, kako so videti spremembe na debelem črevesu in danki. Omenjeno maketo so nameravali na trgu v Sveti Ani postaviti tudi ob letošnjem občinskem prazniku, žal pa je bilo zaradi epidemije bolezni covid praznovanje občinskega praznika odpovedano. »Kljub temu pa se je odzivnost na program Svit v naši občini v zadnjem času popravila, tako da po tem kazalniku nismo več na repu v Sloveniji,« pravi Slaček.

Kar se tiče telesnega fitnesa otrok, bolezni,

ki so neposredno pripisljive alkoholu, novih primerov raka in razširjenosti klopnega meningocencefalitisa pa je Občina Sveta Ana v republiškem povprečju.

Po besedah župana v Občini Sveta Ana poleg osnovne šole in občine posvečajo veliko pozornosti zdravstveni preventivi tudi nekatere druge organizacije, zlasti Rdeči križ. Ta dvakrat letno organizira merjenje tlaka in sladkorja v krvi. Tudi sicer v organizaciji Rdečega križa večkrat spregovorijo o zdravstveni preventivi.

V Občini Sveta Ana imajo tudi dva defibrilatorja. En je nameščen pri vhodu v gasilski

dom, drugi pa v Lokavcu. Kje sta nameščena, dobro vedo skoraj vsi občani v Sveti Ani in Lokavcu, še zlasti pa gostilničarji in organizatorji prireditvev, na katerih se zbira večje število ljudi.

V Občina Sveta Ana so letos ob epidemiji bolezni covid-19 vložili veliko naporov, da se virus ne bi širil. Kot pravi župan, so zato kar dvakrat razkužili javne površine v središču občine, veliko pa so storili tudi za obveščanje in ozaveščanje občanov v zvezi z izvajanjem ukrepov za zajezitev širjenja nevarnega virusa. Spomladi so širitev virusa, ki se je pojavil na območju občine, uspeli zajeziti. V drugem valu epidemije se je virus na območju občine zopet pojavil. »Upam, da bomo njegovo širjenje z doslednim spoštovanjem ukrepov uspeli preprečiti. Če se bo virus pojavil v vrtcu ali šoli, pa se bomo morali v sodelovanju s strokovnjaki hitro odzvati z dodatnimi ukrepi,« pravi Slaček.

Tomaž Kšela

V Sveti Ani imajo defibrilator pri vhodu v gasilski dom.

Obvestilo dopisnikom in sodelavcem Ovtarjevih novic!

Vsebino Ovtarjevih novic soustvarja vse več občanov (dopisnikov). Uredništvo nenapovedane in nenaročene prispevke uporabi v celoti ali skrajšane (s prilagojenim naslovom) ali jih ne uporabi.

Zaradi velikega števila prejetih sporočil o dogodkih je potrebno njihov obseg omejiti. Ta je do 15 vrstic in ena fotografija, če bistveno dopolnjuje prispevek. Pri pomembnejših dogodkih so možna vnaprej dogovorjena odstopanja. Prispevki lokalne skupnosti lahko obsegajo do 40, društev (občni zbori, večji dogodki) pa do 20 vrstic. Prispevki naj bodo v Wordu (Times New Roman, velikost 12, razmik 1,5), fotografije morajo biti najmanj 1 MB, poslane v posebni datoteki. Izbor fotografij opravi uredništvo. Objavljeni prispevki izražajo stališča avtorjev. Prispevkov z elementi sovražnega govora in nepodpisanih prispevkov ne objavljamo.

Naslednja številka izide v petek, 30. oktobra 2020. Zadnji rok za oddajo prispevkov ali nujne rezervacije prostora je 16. oktober 2020.

Uredništvo

CENIK oglasnega prostora v Ovtarjevih novicah

1/16 strani	124 x 40 mm	80,00 €
1/8 strani	124 x 84 mm	100,00 €
1/4 strani	124 x 173 mm	180,00 €
1/2 strani	253 x 173 mm	280,00 €
Cela stran	253 x 350 mm	480,00 €

K navedenim cenam se prišteva DDV.

Program SIP TV se v sistemu KKS LENART nahaja na kanalu 152, - frekvenca 626,000 MHz, v programski shemi SIOL TV na kanalu 143, T2 TV na programu 24, AMIS TV na programu 94.

Programski termini za občino Lenart:

petek ob 18.00
sobota ob 10.00 in ob 12.00
nedelja ob 18.30

Informacije na spletni strani:
www.siptv.si
Kontakt: info@siptv.si

Radio Maribor

www.radiomaribor.si

NAJVEČ LOKALNIH RADIJSKIH NOVIC

93,1 MHz, 90,4 MHz, 87,7 MHz, 93,8 MHz

Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah

Kljub covidu dinamična jesen

Občini Sveta Trojica kljub novemu valu epidemije bolezni covid-19 letos jeseni dokazujejo, da zaradi nje ni potrebno ustaviti vsega kulturnega in javnega življenja, temveč je mogoče ob doslednem spoštovanju priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje in vladnih ukrepov za preprečevanje širjenja novega koronavirusa ohranjati normalno družbeno in kulturno življenje. Konec koncev epidemija covid-19 ni muha enodnevnica, ki bi minila čez noč, zato se moramo vsi ob njej naučiti varno in uspešno delati ter hkrati ustvarjalno in kulturno živeti.

na avtocesto ob južni vpadnici v Sveto Trojico iz smeri Radehova. Novo počivališče je na voljo tako dopustnikom, ki se bodo odločili v svojih avtomobilih nekaj dni preživeti ob Trojiškem jezeru, kakor tudi tranzitnim potnikom, ki se po avtocesti vozijo iz vzhoda na zahod Evrope in obratno ter ob avtocesti iščejo postajališče za počitek. Na postajališču sta dve parkirni mesti za avtodome, oskrbovalni otok in parkomat z zapornico. Postajališče je zgradilo podjetje Kristina Postružnik, s. p., električno omrežje in javno razsvetljavo je uredilo podjetje Fego - energija, medtem ko je opremo montiralo podjetje Palisada iz Kranja. Postajališče, s katerim se Občina Sveta Trojica vključuje v mrežo postajališč za avtodome v Sloveniji, bodo po potrebi lahko še razširili.

Nedaleč od postajališča za avtodome ob južni vpadnici v Sveto Trojico so delno že in še bodo uredili parkirišča za obiskovalce Trojiškega jezera, ki jih je v času epidemije covid-19, ko ljudje iščejo stik z naravo, čedalje več. Tako bo južna vpadnica v Sveto Trojico videti bolj urejena kot doslej, ko so vozila stala križem krašem ob cestišču.

Nasproti novega postajališča za avtodome pa izredno hitro rastejo nove stanovanjske hiše v novi soseski Trojica jug. Po tem, ko bo zgrajena, bo v njej 60 novih stanovanjskih objektov. Skupno bo v njih okoli 11 tisoč kvadratnih metrov neto stanovanjskih površin. Soseska se bo raztezala na 5,7 hektara zemljišč, v njej pa bo našlo novi dom predvidoma od 180 do 240 novih občank in občanov Občine Sveta Trojica. Po izgradnji nove soseske bo v Občini Sveta Trojica okoli deset odstotkov več gospodinjstev kot doslej.

Podatkov o tem, koliko parcel za gradnjo je v novi soseski še prostih, nima nihče, saj so zemljišča v zasebni lasti. Sliši pa se, da je parcelo za gradnjo v soseski Trojica jug težko dobiti. Sicer pa so prodajalci sredi septembra na nepremičninskih portalih kupcem ponujali pet gradbenih parcel v Sveti Trojici. Nobena od teh ni bila z območja Trojice jug. Oglaševane cene gradbenih parcel v Sveti Trojici so se gibale med 30 in 39 evri za kvadratni meter. V zadnjem času je na prodaj tudi zelo malo hiš v naselju Sveta Trojica, kar pomeni, da postaja naselje zaradi bližine priključka na avtocesto in idiličnega Trojiškega jezera ter dobre komunalne opremljenosti čedalje bolj zanimivo za investitorje in tiste, ki si iščejo novi dom.

Kot pravi župan Občine Sveta Trojica David Klobasa, so investitorji oziroma bodoči stanovalci soseske Trojica jug pred kratkim že organizirali piknik, da bi se med seboj bolje spoznali. »Na piknik so povabili tudi mene kot župana. Razpoloženje na srečanju je bilo zelo prijetno in sproščeno, kar priča, da se bodoči stanovalci soseske med seboj že dobro poznajo in uspešno sodelujejo,« pravi Klobasa. Po njegovih besedah je med bodočimi stanovalci soseske največ mladih družin, zlasti iz Maribora in okolice.

Občina je v novem naselju že poskrbela za komunalno opremo, zato investitorji s tem nimajo težav. V naslednjem letu, ko bodo najtežja gradbena dela, ki še posebej obremenjujejo cestno infrastrukturo, v glavnem mimo, bo občina asfaltirala še ulice v novi soseski.

Ker bo v novi soseski Trojica jug veliko otrok in mladih, pa tudi sicer pristojni na občini že razmišljajo o izgradnji novega vrta.

Na postajališču za avtodome ob južni vpadnici v Sveto Trojico so zgradili postajališče za dva avtodoma, po potrebi pa ga lahko še razširijo.

Hiše v novi soseski Trojica jug zelo hitro gradijo.

Tako bo Občina Sveta Trojica konec septembra v sodelovanju z Zavodom za turizem Sveta Trojica pripravila na Trojiškem trgu v središču naselja **Trilogijo ob jezeru**. Gre za tri koncerte vrhunskih izvajalcev. **25. septembra** bo koncert znane slovenske pevke **Nine Pušlar**, **26. septembra** bo koncert slovitiga slovenskega zbora a capella **Perpetuum Jazzile**, ki izvaja zlasti pop in jazz, **27. septembra** pa bo na Trojiškem trgu koncertiral mariborski violončelist in član slovitega 2Cellos **Luka Šulić**. Zaradi epidemije se na nobenem koncertu ne bo smelo zbrati več kot 500 ljudi. Organizatorji so zato dali v prodajo za vsak koncert 450 vstopnic, saj bo 50 ljudi sodelovalo pri organizaciji in tehnični izvedbi koncertov. Kako publika v teh časih potrebuje takšne koncerte in druge prireditve, kaže tudi dejstvo, da so tretjino vstopnic prodali že prvi dan, ko so jih dali v prodajo.

David Klobasa, župan, ki je bil glavni pobudnik tudi za organizacijo Trilogije ob jezeru, poudarja, da so želeli s prireditvijo dokazati, da se da kljub epidemiji varno in v skladu z usmeritvami Nacionalnega inštituta za javno zdravje organizirati koncerte ter da ni razlogov in izgovorov za ustavitev našega kulturnega življenja. Takšne prireditve, kot je Trilogija ob jezeru, ohranjajo tudi sloves Občine Sveta Trojica kot izletniškega, turističnega in kulturnega kraja, kjer se vedno nekaj dogaja. To je, gledano dolgoročno, za razvoj turizma v občini zelo pomembno.

Občina Sveta Trojica se od sredine septembra ponaša tudi z novim postajališčem za avtodome, ki so ga zgradili in uredili ob nedaleč od Trojiškega jezera in nedaleč od priključka

Ustrežno dokumentacijo so že začeli pripravljati. Novi vrtec naj bi zgradili v letih 2022 in 2023, vrednost celotne investicije pa bo blizu dva milijona evrov.

Za mlade pa je občina že letos poleti preplastila obstoječa športna igrišča z umetno maso. Za to je občina namenila 36 tisoč evrov, skoraj 19 tisoč pa jih je pridobila iz državnega proračuna. Preplastitev igrišč je izvedlo podjetje Flora Sport.

Medtem ko na južnem pobočju Svete Trojice raste nova soseska, ki bo celotnemu naselju prineslo videz manjšega mesteca, ostaja širše območje občine še naprej ruralno, saj še vedno veliko občank in občanov živi v celoti ali pa vsaj delno od kmetijstva. Zato si po besedah župana Klobase občina Sveta Trojica prizadeva tudi za čim hitrejši razvoj kmetijstva, kar je v časih epidemije covid-19 še posebej pomembno za samooskrbo Slovenije s hrano. Tako je občina pred nedavnim objavila razpis za dodelitev pomoči za razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Sveta Trojica v Slovenskih goricah za leto 2020. Predmet

razpisa je dodelitev nepovratnih finančnih sredstev v obliki dotacij in subvencioniranih storitev za razvoj kmetijstva in podeželja. Na razpisu se lahko kmetje potegujejo za pomoč pri naložbah v opredmetena in neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo. Sredstva bodo lahko pridobili za izboljšanje splošne učinkovitosti in trajnosti kmetijskega gospodarstva, za izboljšanje naravnega okolja, za vzpostavitev in izboljšanje infrastrukture, za posodabljanje kmetij in podobno. Del sredstev v razpisu pa je namenjen podpori za delovanje društev, ki si prizadevajo za razvoj kmetijstva in podeželja.

»Občina si prizadeva, da bi sredstva za spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja vsako leto povečali. Lani je občina za podoben javni razpis namenila šest tisoč evrov, letos pa smo za spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občinskem proračunu zagotovili osem tisoč evrov. Naslednje leto bomo poskušali ta sredstva še povečati,« pravi Klobasa.

Tomaž Kšela

Slovesna otvoritev postajališča za avtodome

Petnajstega septembra so v Sveti Trojici slovesno predali namenu novo postajališče za avtodome, ki se razteza na 560 kvadratnih metrih. V prisotnosti turističnih delavcev in drugih gostov sta trak prerezala župan Občine Sveta Trojica David Klobasa in predsednica Turističnega društva Sveta Trojica Darja Šuta. Izgradnjo postajališča so financirali iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja na podlagi 3. javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev strategije lokalnega razvoja na območjih občin, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino LAS Ovtar Slovenskih goric. Skupna vrednost operacije je znašala okoli 70 tisoč evrov. Ob otvoritvi je Klobasa poudaril, da bo postajališče spodbujalo razvoj lokalne turistične ponudbe, hkrati pa bo polnilo tudi občinski proračun ter občini omogočalo, da bo še hitreje razvijala turistično infrastrukturo ob Trojiškem jezeru.

T. K.

Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah

Dela na cestni infrastrukturi v jurovski občini v polnem teku

V Zg. Partinju pričeli s 4. fazo rekonstrukcije občinskih cest

Gradbeno podjetje Kokol in Kokol iz Miklavža je pričelo z izvedbo dobrih 400 tisočakov težkega projekta, s 4. fazo rekonstrukcije občinskih cest v Občini Sv. Jurij v Slov. goricah. V minulem mesecu so pričeli z deli na prvem odseku v Sp. Partinju in sicer na relaciji **Zamarkova-Partinje-Varda-Jurovski Dol** (LC 203-131). Skupna dolžina rekonstrukcije omenjenega cestnega odseka (JP 705 061) znaša 650 m. Dosedanje makadamsko cestišče pa bo s treh metrov voznega pasu razširjeno na 4 metre novega asfaltiranega cestišča.

Zemeljska dela na cesti v Sp. Partinju

Skupna dolžina rekonstrukcije vseh štirih cestnih odsekov znaša sicer 3,17 km.

Izboljšanje prometne varnosti v Jurovskem Dolu

Konec preteklega meseca (avgust 2020) se je v središču Jurovskega Dola pričel izvajati projekt »Ureditev varne šolske poti ter avtobusnih postajališč v naselju Jurovski Dol.« V tem času je izvajalec podjetje Prohaus, d. o. o., skupaj s podizvajalskim podjetjem Kokol iz Miklavža že končal s prvimi gradbenimi deli. Kljub gradbenim delom je v tem času z ustreznimi signalizacijami poskrbljeno tudi za varnost otrok in pešcev.

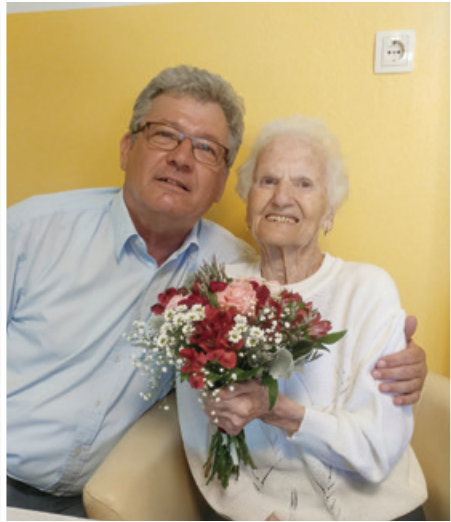
Dejan Kramberger

Dela na državni cesti v polnem teku

Župan Peter Škrlec obiskal najstarejše občanke

Župan Občine Sv. Jurij v Slov. gor. Peter Škrlec je v poletnih mesecih obiskal štiri najstarejše jurovske občanke, in sicer Pavlino Kukovec, Avgusto Krivec, Marijo Rajšp in Bogomilo Zaletinger.

Najstarejša med njimi in nasplošno v jurovski občini je Pavlina Kukovec iz Zg. Partinje, ki je častitljivih 98 let dopolnila 29. junija 2020. Istega leta (1922) se je rodila tudi Avgusta Krivec iz Sp. Gasteraja, ki je 98 let dopolnila minuli mesec, in sicer 27. avgusta 2020. Leto manj je v tem mesecu dopolnila Marija Rajšp iz Zg. Partinje, ki je svoj 97. rojstni dan praznovala v ponedeljek, 14. septembra 2020. Častitljivih 95 let pa je 4. julija 2020 dopolnila

tudi Bogomila Zaletinger iz Jurovskega Dola. Iz njihovih besed gre razbrati, da je vsem štirim skupna skrb za družino in težaško delo vse od malih nog, kar je očitno eden od receptov za dolgo življenje, saj so najstarejše Jurovčanke še vedno vitalne, nasmehane in dobre volje. Veliko lepih trenutkov in zdravja tudi v prihodnje pa jim je ob njihovih praznovanjih zaželel tudi župan Peter Škrlec.

Dejan Kramberger

Obvestilo o objavljenem javnem razpisu

o finančni pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in samozaposlovanja v Občini Sv. Jurij v Slov. goricah v letu 2020

Občina Sv. Jurij v Slov. goricah je dne 24. 8. 2020 objavila Javni razpis o finančni pomoči za pospeševanje malega gospodarstva in samozaposlovanja v Občini Sv. Jurij v Slov. goricah v letu 2020.

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih finančnih sredstev fizičnim osebam za namen prehoda iz brezposelnosti v samozaposlitev v Občini Sv. Jurij v Slovenskih goricah.

Finančna sredstva so namenjena za sofinanciranje izvajanja posameznih ukrepov:

- subvencioniranje obrestne mere,
- pomoč za samozaposlitev.

Upravičenci po tem razpisu so fizične osebe, ki so bile pred realizacijo samozaposlitve prijavljene pri Zavodu za zaposlovanje RS in izpolnjujejo naslednje pogoje:

- stalno prebivališče na območju Občine Sv. Jurij v Slov. goricah,
- sklenjena pogodba o samozaposlitvi ali vračilu prispevkov z Zavodom za zaposlovanje,
- registracija dejavnosti na podlagi Zakona o gospodarskih družbah v obdobju od 1. 9. 2019 do 30. 9. 2020,
- dejavnost mora pomeniti edini in glavni poklic,
- poslovni sedež poslovnega subjekta mora biti na območju Občine Sv. Jurij v Slov. goricah.

Besedilo Javnega razpisa in ostala razpisna dokumentacija sta objavljena na spletni strani občine: www.obcinajurij.si, dobite ju lahko tudi na sedežu Občine Sv. Jurij v Slov. goricah v času uradnih ur.

Razpisni rok za oddajo vlog je najkasneje do **ponedeljka, 5. 10. 2020, do 12. ure.**

Občina Sv. Jurij v Slov. goricah, Peter Škrlec, župan

Uresničite poslovno idejo in se zaposlite

Razvojna agencija Slovenske gorice je skupaj z Mariborsko razvojno agencijo in Znanstveno-raziskovalnim središčem Bistra s Ptujja pričela z izvajanjem projekta Podjetno nad izzive - PONI, ki je namenjen posameznikom s poslovno idejo, ki jo bomo uresnili z različnimi aktivnostmi spodbujanja podjetništva. Cilj projekta je podpora pri ustanovitvi novih podjetij v Podravju, projekt pa financirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Kaj program PONI ponuja?

Celostni program ponuja 4-mesečno redno zaposlitev, kjer bo posameznik lahko v celoti razvil svojo idejo, poleg tega pa mu bodo na voljo mentorji s svojimi podjetniškimi izkušnjami, ki ga bodo spremljali na prvi podjetniški poti. Posameznik bo lahko tako razvil tudi lastno mrežo somišljenikov in podjetnikov, za vsa vprašanja pa bodo na voljo tudi drugi mentorji. Udeleženci morajo imeti stalno ali začasno prebivališče v Podravski regiji ter željo po realizaciji svoje podjetniške ideje. Vključevanje v program bo potekalo preko javnih pozivov za zaposlovanje, ki bodo objavljeni predvidoma vsake štiri mesece.

Program zaposlovanja bo aktiven tri leta, zaposlovanje pa se bo izvajalo v dveh ciklih letno. Na območju Slovenskih goric bomo prvi razpis za zaposlitev objavili predvidoma v oktobru, prve zaposlitve pa pričakujemo takoj po novem letu. Število vključenih udeležencev ni omejeno, pričakujemo pa posameznike z resnimi podjetniškimi nameni.

Za vsa vprašanja in informacije smo na voljo na Razvojni agenciji Slovenske gorice v Lenartu (telefon: 041 346 593 ali E-pošta poni@rasg.si), kjer nas lahko ob predhodni najavi obiščete vsak delovnik. Verjamemo, da nam bo v teh negotovih časih uspelo podpreti kar nekaj poslovnih podjetij z inovativnimi in kreativnimi idejami.

Danijel Zorko

Znani hiši vin iz Ciglenc, občina Duplek, prvo mesto v javnem glasovanju o podeželskih projektih

Dan odprtih vrat Hiše Kokol: vino in grozdne peške

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Mreža za podeželje sta skupaj s kmetijami in nosilci projektov organizirala dneve odprtih vrat od 22. do 30. 8. 2020, v katerem so se predstavile uspešne zgodbe slovenskega podeželja, ki so bile podprte z evropskimi sredstvi. Z organizacijo dni odprtih vrat so želeli poudariti pomen lokalne pridelave hrane, ohranjanja podeželske krajine ter preživljanja aktivnega prostega časa in dopustov na podeželju. Vključilo se je 22 kmetij in podeželskih projektov iz vse Slovenije, obiskovalci spletne strani programa razvoja podeželja pa so oddali glas podprtem kandidatom, ki so jim bili všeč. V času glasovanja od 17. do 30. 8. so prejeli 4204 glasov, od tega je Hiša vin Kokol prejela 1624

Hiša vin Kokol - Ciglence 20, Sp. Duplek, Duplek

glasov, Izobraževalni center Eksena 1251 glasov in Zeliščni vrt Majnika 642 glasov.

Lepo sončno vreme je v soboto, 29. avgusta 2020 privabilo številne obiskovalce na predstavitev kmetije - Hiša vin Kokol v Ciglence 20 v občino Duplek. Osnovni koncept programa je bil ogled kmetije in vinske kleti,

www.foto-tone.si

Foto Tone

FOTOGRAFIJA | UOKVIRJANJE | TRGOVINA

Foto Tone,
Trg Osvoboditve 1,
PE Lenart02/ 72 90 280

Vina in grozdne peške

predavanje na temo vina in grozdnih pešk ter degustacija vin in izdelkov iz grozdnih pešk (kruha, keksov, peciva in prikaz priprave njokov ...). Predstavitel postopka hladnega stiskanja olja (Kmetijski inštitut Slovenije je demonstriral predelavo grozdja oz. grozdnih pešk v olje), za najmlajše pa so na kmetiji pripravili še otroško likovno delavnico.

Ob prihodu na kmetijo Kokol je prijetno zadišalo po vsem, kar obiskovalcu nudi slovensko podeželje - po kmetijskih pridelkih, grozdju, domačih kmečkih dobrotah... Ob stiskanju grozdnih pešk, po olju in v kuhinji po pekovskih mojstrovinah iz moke grozdnih pešk. Pa po kozmetiki in različnih pripravkih iz grozdnih pešk. Ob degustiranju različnih sort vin in bogato obloženih stojnicah se je ustavil čas...

Vinogradništvo in vinarstvo Kokol je družinsko posestvo z več kot 40-letno tradicijo pridelave vina. Mlada družina nadaljuje z delom svojih staršev, kmetijo posodablja in z uvajanjem novitet nadgrajuje. V preteklosti so zmogli zahtevna vlaganja v obnovu vino-

stisnjeno v olje. Za liter olja iz grozdnih pešk potrebujemo okrog 15 kg suhih pešk.

Na kmetiji so najbolj ponosni na krožni proces predelave in pridelave grozdja oziroma grozdnih pešk. Pri tem nimajo odpadka (0,00 procenta) in prav to so želeli s kampanjo pokazati obiskovalcem. In hkrati pobliže predstaviti izdelke, predvsem kakšne blagodejne učinke lahko imajo grozdne peške, zmlate v moko, in olja iz grozdnih pešk na zdravje. *Zaužijemo mlete, najbolje s kakšno te-*

kočino - smuti ali jogurtom, moko lahko v 20 do 30 odstotkih uporabimo namesto klasične moke. Olje pa lahko uporabljamo v kuhinjski ali kot prehransko dopolnilo. V kozmetiki se olje uporablja za nego kože, ostanek po stiskanju pa kot beljakovinski dodatek za krmo živali. Glavna vrednost projekta je predvsem v njegovi trajnosti in krožnosti samega procesa pridelave in predelave.

Zraven vina kot prvotnega produkta vinske trte so razvili sekundarni in terciarni produkt, 100 % olje grozdnih pešk in moko iz grozdnih pešk. Grozdne tropine brez pešk, ki so produkt v zadnji fazi, pa uporabijo kot gnojilo vinske trte.

Že nekaj časa je bila njihova želja imeti svojo oljarno. Želja se jim uresničuje, pripravljen imajo že prostor, pospešeno pa nabavljajo tudi opremo in tehnologijo. Na dnevu odprtih vrat so predstavili stiskalnico za hladno stiskanje olja. Ponudnik opreme, Kmetijski inštitut Slovenije - Oddelek za kmetijsko tehniko in energetiko Loke pri Mengšu, je ob tej

priliki predstavil vzorčno vijačno stiskalnico tipa AIS P 60 s priključno močjo 1,5 KW in zmogljivostjo 5-15 kg/h (dosega delež olja do 38 % - za oljno ogrščico in sončnice pri dvofaznem stiskanju). Stiskalnica je namenjena kontinuiranemu hladnemu stiskanju rastlinskega olja iz semen različnih oljnic, sočasno pa pridobivanje močne beljakovinske krme za živali. Na kmetiji so se odločili za najsodobnejšo, kar jih je na tržišču, in z več kapacitete - tudi za predelavo drugih olj, bučnega itd.

»Predstavitel kmetije je bilo za nas izjemno doživetje predvsem zaradi vas, dragi obiskovalci, ki ste nas tako številčno obiskali, nam izkazali podporo in pokazali izjemno zanimanje za naše izdelke. Zelo veseli smo bili tudi številnih novih strank iz drugih koncev Slovenije. Hvala vsem, ki ste sodelovali - ekipi kuhinjskega krožka Duplex za pomoč pri pripravi kuhinjskih dobrot iz moke grozdnih pešk in domačih dobrot, Kmetijskemu inštitutu Slovenije / prodaji za demonstracijo stiskanja olja iz grozdnih pešk, Vanji Maher za pomoč pri dekoraciji. Bilo je čudovito v vaši družbi,« pravijo na kmetiji Kokol.

Konec novembra je predvidena otvoritev oljarne na kmetiji Kokol z demonstracijo nove stiskalnice za hladno stiskanje olja.

Franc Fras

7. planinski pohod v spomin Ivana Frasa

Po dolini Tamar, z Vršiča na Slemenovo špico, dolina Soče in rafting

V petek, 21. avgusta, zjutraj smo se odpeljali s ciljem obiskati in prehoditi del Gorenjske in Soške doline. V pohodniški skupini smo bili: vodnik Igor Oprešnik, Vasja Fras, Rok Fras, Rok Dajčman, Ciril Šilec, Mirko Marko, Tone Damiš, Borut Mlakar, Metka Mlakar, David Smej, Sandi Marko, Milan Rojko, Mitja Kovačič.

Prvi dan, v petek, 21. 8. 2020, so bili prva točka pohoda Zelenci blizu Kranjske gore, kjer smo si ogledali zanimiv izvir reke Save. Po ogledu smo se zapeljali do Nordijskega centra Planica, od koder smo se podali na slabo uro dolg sprehod do Planinskega doma v Tamarju (1108 m). Po osvežitvi smo se vrnili nazaj do avtov in se povzpeli do vrha zaletišča velike skakalnice. Še pivce za živce pod skakalnico in sledila je vožnja na naš najvišji cestni prelaz Vršič (1611 m) in do Erjavčeve kočice na Vršiču. V nadaljevanju smo se podali na uro in pol dolgo pot proti čudovitemu razgledniku, na Slemenovo špico (1911 m). Ta vrh je čudovit razglednik, s katerega so se nam odprli prelepi pogledi proti Jalovcu, vrhovom nad dolino Tamar in na skakalnice v Planici. Po ogledih in uživanju smo se vrnili nazaj do Erjavčeve kočice, kjer smo po prjetnem večernem druženju prenočili.

Drugi dan, v soboto, 22. 8. 2020, smo se po obilnem zajtrku zapeljali na drugo stran Vršiča, proti Trenti (vmes si ogledali še Kugyjev

spomenik), do Planinske kočice pri izviru Soče (886 m) in se povzpeli do izvira Soče. Soča je ena najlepših evropskih rek, ki s svojo izrazito smaragdno barvo privablja ogromno turistov z vsega sveta. Sledila je vožnja po dolini Trente do vasi »Vas na skali« (ob Turistični kmetiji Jelinčič in kampu Korita). Po okreplilu smo se sprehodili po najlepšem delu Soške poti, med Malimi in Velikimi koriti Soče, za kar smo potrebovali cca 1 uro in pol. Za konec tokratne ture pa smo se podali še na rafting po Soči (Boka-Trnovo 1), v dolžini cca 8 km, ki je trajal cca uro in pol. Bilo je to nepozabno doživetje za vse, še posebej tiste, ki so se znašli v raftu, kateri se je med potjo tudi obrnil. Po koncu rafta smo si v baru na letališču privoščili še mini piknik z mesom na žaru in priloge ter dobro kapljico. Bilo je to super 2-dnevno doživetje, ki bo ostalo še dolgo v spominu.

Vasja Fras

Blagoslov obnovljenega križa

Pod vznožjem podružnične cerkve Sv. treh kraljev pri Benediktu, ki ji pravijo slovenskogoriška katedrala, ob nekdanji pešpoti, ki je ni več, že več kot sto let stoji križ, ki je bil večkrat obnovljen. Za sedanjo obnovo je poskrbela župnija sv. Benedikta. Korpus na križu je restavriralo Restavracijsko podjetje Polner, ostala dela pa so prostovoljno opravili Stanko Fekonja, Alojz Pihler, Anton Lončarič in Ivan Merčnik. Križ je po darovani večerni sv. maši, ki je potekala ob 20. uri v petek, 14. avgusta, pri kateri so somaševali domači župnik Marjan Rola, zlatomašnik Ivan Zanjko, p. mag. Janez Sraka in diakon Vlado Orgolič, blagoslovil dekan darovalec sv. maše dr. Janko Görgner. K blagoslovu križa so verniki iz cerkve odšli v procesiji s prižganimi svečami. Po blagoslovu križa se je župnik Marjan Rola zahvalil vsem, ki so s svojimi darovi in delom kaj dobrega storili za obnovo križa.

Ludvik Kramberger

V večernih urah je križ blagoslovil dekan dr. Janko Görgner

Žegnanje v cerkvi Sv. treh kraljev

Nad Benediktom stoji mogočna neogotska podružniška cerkev, posvečena Sv. trem kraljem, v kateri se nahaja 7 oltarjev. Eden od teh je posvečen Mariji. Ob tem oltarju je bila na velike maše dan darovana žeganjska sv. maša, katero je obiskalo veliko vernikov od blizu in daleč. Mašo je ob somaševanju zlatomašnika Ivana Zanjko, p. mag. Janeza Sraka in diakona Vlada Orgoliča daroval prodekan župnik župnije sv. Benedikta Marjan Rola. Pri maši je o Mariji in prazniku pridigal p. mag. Janez Sraka. Župnik Marjan Rola je blagoslovil zdravilna zelišča in nabožne predmete, ki so jih prinesli k maši verniki. Ob tej priliki je blagoslovil tudi obnovljeni Marijin kip družine

Antona Lončariča iz Negove. Povedal je tudi nekaj o gradnji nekoč romarske cerkve ter Marijinem oltarju. Kot je dejal, je renesančni oltar

Dan odprtih vrat SLO kmetij - Hiša vin Kokol

gradov in nabavo sodobne tehnologije, kar se jim danes obrestuje. Prilagajajo se trgu, več tržijo na domu, sicer pa na tržnicah, sejmi in ob drugih prilikah, kjer lahko program strankam bolj osebno predstavijo. Klasično vinogradništvo nadgrajujejo s predelavo grozdnih pešk, kar je dokaj novo v Sloveniji. Predelava zahteva mnogo truda in dela. Olje pridobivajo iz lastnih grozdnih pešk. Precej je ročnega dela, po izločitvi pešk le-te posušijo na soncu in dosušijo v sušilnici ter v stiskalnici po postopku hladnega stiskanja iz njih iztisnejo olje. Olje tako ohrani vse pomembne zdravilne sestavine.

Prednost vidijo v tem, da imajo svojo surovinsko bazo - grozdni ostanek - tropine iz lastne pridelave grozdja, ki vsebujejo grozdne peške, uporabne, zmlate v moko, izvlečke ali

izdelal mizar 1611. leta, in je velika sakralna umetniška vrednost. Po maši se je vernikom zahvalil, da so s svojim obiskom napolnili cerkev in počastili Marijin praznik. Mašno slavje je s petjem ob igranju na orgle Majde Leva Fras popestril cerkveni pevski zbor. Po koncu je vse

udeležence žegnanjske maše pričakala pogostitev s »faroškim« vinom, sladkimi napitki in kuhanimi klobasami, za kar je skupaj s pomočnikom poskrbel znani mesar Marjan Kralj.

Ludvik Kramberger

Tedenska naravoslovna raziskovanja v Benediktu

5. septembrom so se pod mentorstvom ljubiteljskega ornitologa in naravovarstvenika Roberta Šiška in biologinje Mirjane Šipek v Benediktu in njegovi okolici pričela tedenska naravoslovna raziskovanja.

Druženja potekajo v izobraževalnem duhu v smeri prepoznavanja pomena narave in njene pestrosti in so namenjena predvsem osnovnošolski in srednješolski mladini, vendar bomo z veseljem sprejeli tudi vse ostale, ki jih narava zanima in navdihuje. Spoznavali bomo različna življenjska okolja z njihovimi živalskimi in rastlinskimi prebivalci. Drugo srečanje je bilo namenjeno seznanitvi z novo ustanovljeno naravoslovno učno potjo v Benediktu (EKO muzej dolina miru), ki sprehajalcem ponudi številne informativno izobraževalne table, ki jih polnijo krajevne naravne znamenitosti.

Ob sprehodu skozi mozaično krajino smo opazovali gozdne robove, mokrotne travnike, stari visokodebelni sadovnjak in mlako, ki ji po domače rečemo kar žabjak. Najbrž ne bo težko uganiti, zakaj. V spomladanskem času postanejo te vode mrestišča, pravcati inkubatorji žabjega podmladka. Na naše presenečenje in manjše razočaranje to soboto žab nismo opazili. So pa zato bile tam deve, veliki pisani raznokrili kačji pastirji, katerih letalne spretnosti nas pustijo brez besed.

Gozdni rob je ponudil priložnost spoznavanja značilnih grmovnic, kot so navadna kalina, šipek, navadna trdoleska in navadna krhlika. Njihovi plodovi, ki jih je letošnje leto obilo, so nepogrešljiva prehrana številnih ptic v kulturni krajini. Neki drugi novo nastali gozdni rob zaradi poseke dreves je postal dober učni poligon za seznanitev s tujerodnimi vrstami, med katerimi so številne invazivne in zaradi hitre rasti ter drugih lastnosti izpodrinjajo domače vrste. Zato se biologi in naravovarstveniki takih rastišč ne razveselimo. Ameriška barvilnica si je prisvojila bolj ali manj celotno novo površino. Med njo pa so rastle posamezne rumeno cvetoče drobnocvetne nedotike in enoletne suholetnice z belimi koški.

Na dobro osončenem gozdnem robu smo se razveselili navadne tavzentrože. Zdravilne dvoletne rastline s številnimi rožnimi cvetovi, ki je sicer razširjena po celotni Sloveniji, vendar je vsaj v Benediktu njeno pojavljanje vedno redkejšo.

Seveda nismo obšli opazovanja ptic, saj je vendar steber naših družjen ljubiteljski ornitolog, torej strokovnjak za ptice. Pa tudi naša mladina je najbolj očarana ravno nad pticam, vsaj zaenkrat. V bližini starega sadovnjaka smo uzrli zeleno žolno in srako. Manjkala ni niti črnoglavka, ki se rada okrepča na črno vijoličnih plodovih ameriške barvilnice in to tujerodko nevede seje po gozdnih robovih in gozdnih jasad. Vsem, ki kolebate, ali se nam pridružiti, pa omenimo še kopico ostalih, ki smo jih zaznali z očesom ali preko značilnega

Druženje je potekalo v družbi Amadeja, Žige, Mirjane in Roberta.

Rožnati cvetovi navadne tavzentrože, ki so jo babice rade nabirale in sušile za zeliščni poparek z zdravilnimi učinki

Ameriška barvilnica, rastoča na degradiranem gozdnem robu, kjer je prostor za počitek našel metulj

oglašanja. Te so skobec, kanja, brglez, velika sinica, šoja in še siva vrana.

To je le utrinek iz našega kratkega raziskovanja domače okolice, na nadaljnja raziskovanja pa vabimo vse naravoslovce po duši. Dobimo se vsako soboto ob 9. uri pri Večgeneracijskem centru, ki je v prostorih starega vrtca v Benediktu. Tam imamo na voljo prostor, kjer bodo v prihodnosti organizirana predavanja, vezana na tematiko terenov. Teme dejavnosti obsegajo spoznavanje narave in njeno varovanje s poudarkom na ornitologiji ter drugih živalskih skupinah, invazivnih tujerodnih vrstah in redkih (ogroženih) rastlinah. Za prijave in informacije se oglasite Robertu Šišku na 040 212 631 ali pišite na stari.vulkan@gmail.com.

Mirjana Šipek, foto: Robert Šiško

Novice Izobraževalnega centra

TPK – Računalniško digitalni opismenjevanje

V sklopu projekta Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc (TPK), ki jih sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija, nudimo priložnost delovno aktivnemu prebivalstvu, da se brezplačno nauči računalništva. Vaše prijave z veseljem pričakujemo.

Lahkih nog naokrog – SREČANJE NAHRBTNIKOV

Prvi pohod v tem šolskem letu smo poimenovali Srečanje nahrbtnikov, saj ga bomo izvedli v sklopu prireditve Tedni vseživljenjskega učenja. Ker je pohodništvo tudi del slovenske identitete, z organiziranim pohodom po razgibani pokrajini Slovenskih goric utrjujemo tradicijo in opozarjamo na lepoto domače pokrajine. Vabljeni vsi ljubitelji narave in gibanja na svežem zraku.

Zberemo se v petek, 2. oktobra 2020, ob 9. uri pred stavbo Izobraževalnega centra, Nikova 9, Lenart.

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Čeprav smo z določenimi skupinami že začeli, je še zmeraj čas za vpis v Univerzo za tretje življenjsko obdobje, kjer lahko utrdite že pridobljena in razvijete nova znanja ter se učite in ustvarjate v prijateljski skupini.

Pridružite se lahko študijskim skupinam ročnih del, računalništva, digitalne fotografije, nemščine, angleščine in italijanščine ter predavanj na temo Vrt in zelišča.

Tečaji NEMŠČINE v majhnih skupinah

Vabimo vas na začetni in nadaljevalni tečaj nemškega jezika, ki bo potekal v majhnih skupinah in prijetnem vzdušju. Tečajniki bodo razvrščeni v skupino z enakim predznanjem.

Tečaj obsega: 30 šolskih ur
Začetek: Ob zadostnem številu prijav
Cena: 150,00 EUR ob min. 5 udeležencih

Lepo vabljeni. Prijave in dodatne informacije sprejemamo na:
T: 02 720 78 88 ali 051 368 118, E:izobrazevalnicenter.slogor@gmail.com

Alenka Špes, Damjana Vizjak

Pohod ob prireditvi TVU

Pravila obnašanja v naravi

Ko obiskujemo naravo, se zavedajmo, da je dom vseh živih bitij, naj tudi po našem obisku ostane nespremenjena, ohranjena in čista.

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave je pred časom izdal zloženki o obisku narave in voda, ki predstavljata nujno potrebna pravila obnašanja. Zloženki bomo po delih objavili tudi v Ovtarjevih novicah.

Izpolni!

	P S E N A V R V I C O
	PREPOVEDANO
	J Z P
	PREPOVEDANO
	N G
	L P
	PREPOVEDANO
	T R
	M T
	K S
	PREPOVEDANO
	R G
	L N T
	PREPOVEDANO
	G C
	P R Š
	PREPOVEDANO
	T J T
	NE MOTI
	G Z N L
	PREPOVEDANO
	Z R P

Navadni tolščak (*Portulaca oleracea*)

Promocija zeliščarstva pri Rupertu

Tokrat pa gremo malo na „divje“. Ste vedeli, da divje rastoče užitne rastline na travnikih, gozdovih in vrtovih vsebujejo od 3 do 4-krat več vitaminov in rudnin kot gojene, da je njih okus bolj aromatičen? Se vam dogaja, da postanete slabše volje, ko vaše gredice prerastejo: zvezdica, regačica,

regat, kopriva, tolščak ...? Ne jemljite jih kot sovražnike, ampak kot prijatelje vašega zdravlja in hrane, ki jo dobite brez dela in zastonj. Tolščak je enoletnica, ki iz zemlje pokuka v 6. mesecu in je na voljo vse do pozne jeseni. Ima sočna, rdečkasta polegla stebela in temnozeleno ovalne lističe, ki so mesnati, hrustljavi, rahlo slani in kiselkasti. Vsebujejo 93 odstotkov vode. Drobni cvetovi so rumenkasti. Razmnožuje se s semeni, ko se enkrat naseli, se ga ne boste rešili, ker je invaziven. Kaljivost semen pa je tudi 40 let. V vrtu preprečuje izsušitev tal. Obstajajo tudi gojene sorte. Zaradi množice koristnih snovi za zdravje ga imenujejo tudi super živilo. Trgamo čim bolj mladega in ga uporabimo takoj po nabiranju. Lahko uživamo surovega ali termično obdelanega. Vsebuje veliko omega 3 maščobnih kislin, vitamine C, A, B, skupine E, rudnine, kalij, magnezij, kalcij, mangan, železo in sluzi. Uživanje pripomore k preprečevanju srčno žilnih obolenj (srčne in možganske kapi, povišanega slabega holesterola, arterioskleroze, izgube spomina), odpravlja kožne težave (akne), celi rane, ureznine, pike žuželk, ščiti pred UV žarki, upočasnjuje staranje kože, pomaga, da se lažje borimo proti virusom in bakterijam, krepi odpornost, preprečuje delovanje prostim radikalom in tako deluje tudi protitumorčno. Ugodno vpliva na starostni vid in preprečuje nastanek sive mrežnice. Krepi kosti, pripomore k hitrejši regeneraciji kostnega tkiva, priporoča se ljudem, ki imajo težave z osteoporozo. Vlasknine, ki jih vsebuje, dajejo hiter občutek sitosti, pripomorejo k boljšemu izločanju jetrnih encimov in rahlo pospešujejo prebavo. Tolščak dobro vpliva tudi na izločanje odvečne vode iz telesa, prav tako strupenih snovi. Ker ima protibolečinski učinek, omili glavobole (migrene). Diabetikom pomaga k uravnavanju krvnega sladkorja. Sprošča gladke mišice, blaži okužbe želodca, črevesja in sečil. Tudi če smo v stresu ali nervozni, je tolščak v pomoč. Čaj iz tolščaka: žličko sveže narezanih lističev prelijemo z 2,5 dcl vrele vode, pustimo pokrito 10 minut in precedimo. Tak čaj pomirja, deluje ugodno na preba-

vo in omili glavobol. **Obkladek:** pripravimo ga iz 100 g narezanega svežega tolščaka, ki ga damo v 100 ml mrzle vode ter zavremo. Odstavimo in pokrito pustimo stati 15 do 30 minut. V ohlajeno tekočino namočimo krpo in jo damo na boleče mesto za 2 uri. Še posebej dobro se obnese pri krčih v mišicah. **Maska za obraz:** korenček, ananas in tolščak zmiksamo, dodamo malo kvalitetnega olja, primerne tipu kože, nanesemo za 20 minut na obraz in speremo s toplo vodo. **Pesto:** pripravimo iz tolščaka, peteršiljevih listov in bazilike. Vse zmiksamo z malo oljčnega olja, česna, pinjol in soli. Hranimo v hladilniku. **Tolščak z ješprenjem:** na maščobi prepražimo čebulo, dodamo narezan tolščak, dušimo, da upade. Primešamo kuhan ješprenj, česen, nasekljan peteršilj, sol in poper. Premešamo, da se vse lepo poveže. **Solata s tolščakom in kislim mlekom:** lističe tolščaka operemo, dodamo česen, sol, kislo mleko in oljčno olje. Premešamo in po želji dodamo še makova semena.

Kot pri vseh rečeh velja tudi pri tolščaku zmernost. Hrvati imajo rek: „tušt za gušt“. Ne priporoča se nosečnicam, doječim materam in osebam, ki jih pestijo kamni v mehurju. Iz lastnih izkušenj vam priporočam uživanje divjih rastlin, vendar naj vedno velja pravilo, da uživamo in nabiramo le tisto, kar dobro poznamo.

Promocija zeliščarstva pri Rupertu poteka v okviru operacije Rupert (LAS Ovtar Slovenskih goric). Naložbo financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Marija Čuček

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Po Aziji

Na reki Mekong

Svoje potovanje po Vietnamu sva malce podaljšala, med kraji pa sva potovala kar z letalom in tako prihranila kar precej časa. Ker so v mojih lepših časih po televiziji pogosto predvajali vojne filme iz Vietnoma, v katerih so praviloma vedno uprizorili tudi kakšen konflikt na reki Mekong, sem si že od nekdaj želel to kultno reko videti tudi od bli-

zu. In Jernej je bil seveda takoj za to.

Pristala sva v mestu Can Tho, kjer naju je voznik taksija kljub navigaciji zapeljal v napačni predel mesta. Nič ni hujšega, kot če rečeš soferju s tridesetletnim stažem, da je zanič voznik. In točno to sva naredila, saj se ni zmenil za najina opozorila, pol sva ga pa pred štrikom rešila z zajetnim bakšišem (na-

pitnino).

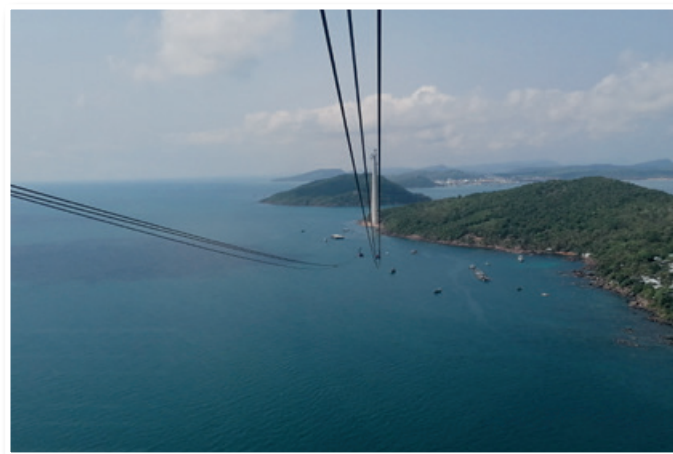
Nastanitev sva poiškala čisto na srečo, pri čemer sva pa dodobra dodelala način barantanja z Aziji. Vsaka dežela ima namreč svoj sistem, kako nekoga stisneš v kot. Tu sem jaz pričel z mehкими verbalnimi prijemi, in ko smo bili že na sprejemljivi ceni, je za eno raven znižal ceno še Jernej in pri tem lopnil gospodarja po hrbtu, da je še verjetno danes plav. In seveda se je strinjal. Ker je bilo stanovanje res fino, sva spet dodala nekaj cekinov in že smo sedeli za mizo ob pivu in cigaretu. Takih patronov še verjetno ni imel v hiši, ki bi najprej znižali ceno, pol pa dodali žepnico. Ker sva slišala, da na reki Mekong deluje tudi neke vrste plavajoča tržnica, nama je možak za zjutraj ob štirih uredil prevoz do reke.

Zjutraj res midva čakava na neki avto, pa se v najino ulico zažene en možak s skuterjem, ki ustavi pri naju. Malo se gledamo, a sva se vseeno spravila nekako gor in smo počasi zaštartali. Moped se je pod dvema takšnima kolosoma skoraj sesedel, voznika pa sva porinila čisto naprej, da sva ga obračala skupaj z bilanco. In je nekako šlo. Okoli pete smo se vkricali na manjšo ladjico in smo šli po nakupih po reki. To izgleda tako, da po reki plujejo različne ladje, ki imajo na premcu vsaka obešeno dobrino, ki jo prodajajo. Tako dobiš tam različno sadje, zelenjavo, ribe, meso ..., za pravega Štajerca pa je bila najbolj zanimiva potujoča gostilna. Že na daleč sva se drla, da naj skuhajo kafe, ki sva potem zares dobila. Na drugem čolnu sva kupila še nekaj svežega tropskega sadja, kmalu pa se je začelo tudi daniti. Na reki se je dalo dobiti praktično vse, manjkal je morda samo še kak bordel – pa verjetno so imeli zasedranega kje v grmovju.

Ta avantura se nama je zdela kar zanimiva, zato sva se za popoldne na obali kar zmenila z eno žensko, da naju popelje še v kakšne stranske rokave reke. Klicala sva jo kar „U-lala“. Njen čolniček je imel namreč dolg propeler, ki je vsake toliko zajel kakšno plastično folijo, ki jo je nama z obračanjem motorja servirala naprej, da sva jo snela in vrgla v čoln. Pri tem je vedno vzkliknila u-lala, kar je bila vsa njena vsebina iz anglo-saksonskega slovarja. Vozili smo se po neturističnih rokavih reke, kjer so ljudje prali oblačila v reki, se kopal, zbirali rastlinje in počeli vse kot običajno. Podoba stavb pa je bila dokaj žalostna, vseeno pa bi težko govorili o revščini, saj je praktično pred vsako bajto stal vietnamski statusni simbol – motor. Ulala naju je po nekaj urah pripeljala nazaj, vmes pa smo naleteli še na

Reka Mekong, gradbeni presežek

Najdaljša pomorska žičnica na svetu

potujočo bencinsko črpalko, kjer si lahko kupil gorivo kar v litrskih plastenkah. Na reki sva torej preživela ves dan, jedla pa sva zgolj sveže nabrano sadje z drugih čolnov. To je bil verjetno moj prvi in zadnji „sadni dan“, saj se tovrstne diete pri meni ne obnesejo. Pravzaprav moram biti na vsaj štirih dietah hkrati, da se lahko pošteno najem ...

V naslednjih dneh sva obiskala še otok Phu Quoc, znan po številnih plažah in lepi naravi. Tam sva najela skuterje za nekaj dni, na vseh plažah pa sva preživela skupaj morda celo dve uri. Tu se je že malce slišalo o koroni, zato sva se tudi midva malce umirila – razen, ko je šlo za barantanje. Tako sva za petino zbila tudi ceno za najdaljšo pomorsko žičnico na svetu, ki je standardna na vseh uradnih prodajnih

Sončni vzhod na reki Mekong

Tržnica na reki Mekong

mestih. Ta žičnica je bila fenomenalno doživetje, saj je dolga 8 kilometrov, odpelje pa te na bližnji otok Hon Thom. Razgled je bil res izjemen, pa še sama sva bila v gondoli. Zanimivo je, da so vse najlepše lokacije na otoku kupili Rusi, ki gradijo cela turistična naselja. Tako sva lahko razumela, da so naju včasih ogovorili po rusko, midva pa sva jih nazaj pošiljala v določene organe po balkansko.

Naj omenim še to, da sem si Vietnam najbolj zapomnil po zelo raznoliki morski hrani. Ko sva hodila po tržnici, so imeli tam postavljene cele akvarije z ribami, raki in drugimi migetajočimi bitji in rastlinami. Tam si samo pokazal, kaj bi jedel, in že je poba z roko segel v vodo in pripravil okusen obrok. Moram priznati, da ob takšnih eksperimentih dostikrat nisva vedela, kaj sva jedla.

Pot nazaj je zaradi pritiskov od doma potekala malce stresno, saj so bila zaprta že skoraj vsa letališča v Evropi, doma pa je vladala panika. Moram reči, da sva imela tudi malce sreče, saj sva po najinih izračunih dobila zadnje letalo za Evropo, preden je tudi najina letalska družba prizemljila

floto. Izmed bližnjih letališč je obratovalo le še najino v Zagrebu in moram priznati, da sva se počutila prav nenavadno, ko sva po pristanku na Hrvaškem morala reči: doma sva.

Danijel Zorko

Plaža v Vietnamu

Lokalna ponudba morske hrane

Prof. dr. Elko Borko in Aleš Arih, prof.

1. del

Dr. Brunon Weixl, zdravnik v Sv. Trojici od 1914 do 1941

Sv. Trojica je imela urejeno zdravstveno službo že v času Avstro-Ogrske monarhije, zato je težko razumljivo, da se je ta lepi turistični kraj v okviru lastne državne skupnosti leta soočil z neurejeno zdravstveno službo.

Prvi zdravstveni delavec pri Sv. Trojici je bil ranocelnik (Wundarzt), danes je to splošni zdravnik, Žibert (Schibert), ki je po zapisu v protokolu gremija kirurgov mariborskega okrožja zdravil že med letoma 1804 in 1805. Njemu so sledili drugi. Omembe vreden je Alojzij Witman, ki je deloval celih deset let. Prav tako je zapustil izjemno sled Anton Angleitner, ki je v kraju zdravil celih 35 let. Kot zdravnik je bil znan in cenjen tudi v drugih krajih Slovenskih goric. Pri Sv. Trojici je bil 25 let tudi cerkveni ključar. Po zapisih zgodovinarja Pertla je leta 1849 dal postaviti soho s kamnitim kipom sv. Janeza Krstnika, ki drži jagnje na levi roki. Kip stoji na severnem koncu trga, kjer se križajo štiri ceste. Na kamnitem podstavku spomenika je napis v nemščini, ki pove, da je kip postavil gospod Anton Agleitner ranocelnik, pri sv. Trojici (H. Dreifalittigkeit). Umril je 30. decembra 1874 in je bil pokopan ob veliki udeležbi 1. januarja 1975. Po njegovi smrti je zdravstvene usluge vse do leta 1901 ponujal ranocelnik Feliks Ryzzienski, ponemčeni Poljak. Imel je dva sina, ki sta bila zaradi vzgoje zagrizena Nemca. Nad vhodom v hišo, v kateri je zdravil, je bil napis v nemščini, ki v prevodu dr. Franja Smerduja glasi: Ni ga zdravnika, ki mogel bi dati mlade krvi in življenja. Kar lahko ti daje, je dober nasvet, da presne rane zašije ti spet, le bedni krpar je življenja. Zanimivo je, da sta pri Sv. Trojici od leta 1874 živela in delala celo dva zdravnika. Tega leta se je iz Lenarta preselil ranocelnik Aleksander Deanino, ki pa se je novembra 1896 preselil v Videm ob Ščavnici. Po smrti Feliksa Ryzzienskega se je pri Sv. Trojici naselil leta 1902 prvi zdravnik dr. Theobald (Henrik) Zirngast. Po smrti lenarškega zdravnika dr. Heinricha Benescha, julija 1907 se je preselil v sosednji Lenart.

Dr. Eman Pertl, ki je raziskoval zgodovino medicine v Slovenskih goricah, je zapisal, da se je s tem pri Sv. Trojici leta 1907 končala doba nemških zdravnikov. Tega leta se je tu naselil prvi slovenski zdravnik, znani slovenski pisatelj in ugleden zdravstveni delavec dr. Alojz Kraigher (1877-1959). Kot slovensko naravnani zdravnik je deloval v neprijaznem okolju, vendar je zaradi svojih strokovnih sposobnosti ostal v kraju vse do leta 1914. Iz zgodovine medicine vemo, da je svoje paciente pošiljal v Splošno bolnišnico v Radgoni, ki je bila takrat najbolj opremljena bolnišnica na Spodnjem Štajerskem in jo je vodil ponemčeni Slovenec prim. Kamnikar. Dr. Alojz Kraigher se je meseca februarja 1914, takoj po rojstvu najmlajšega sina Borisa Kraigherja (*14. 2. 1914 Sv. Trojica - + 3. 1. 1967 Sremska Mitrovica) preselil v Ljubljano, njegovo zdravniško prakso pa je po dogovoru prevzel dr. Brunon Weixl, ki je nato s presledkom med prvo svetovno vojno ostal in uspešno vodil zdravstvo vse do nemške okupacije leta 1941, sočasno pa se je udeleževal tudi v krajevnem političnem življenju.

Brunon Weixl se je rodil 13. avgusta 1887 v učiteljski družini v Zg. Kungoti, majhni vasi sredi zahodnega dela Slovenskih goric blizu Maribora. Po osnovni šoli v domačem kraju je obiskoval klasično gimnazijo v Mariboru in maturiral leta 1907. Zaradi svoje narodnostne usmerjenosti je za svoje medicinsko izobraževanje izbral Prago, kjer je 15. februarja 1913 promoviral. Že čez dva tedna, 20. februarja 1913, pa je odpotovali

Dr. Brunon Weixl

na pomoč zdravnikom Srbije, ki je bila vpletena v balkanski spor. Časopis Dan, neodvisni politični časopis, ki je izhajal v Ljubljani, je objavil 2. 3. 1913, da se je na srbsko bojišče odpeljal dr. Brunon Weixl.

Po vrnitvi iz Srbije je v Pragi, od 1. oktobra 1913 pa do 15. februarja 1914, nadaljeval medicinsko izobraževanje in se na ginekološko-porodniški in otorinolaringološki kliniki usposabljal in pripravljal za delo splošnega zdravnika. Že 20. februarja 1914 se je naselil pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah in nadaljeval delo dr.

Na srbsko bojišče se je odpeljal naš rojak g. dr. Brunon Weixl iz Maribora, ki je bil pravkar dovršil medicinske študije na češki univerzi v Pragi. Želimo mu, da se po končani vojski zdrav in čil vrne v Maribor!

Izrezek iz časopisa Dan, 2. 3. 1913

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. se je naselil kot zdravnik naš mariborski rojak g. dr. Brunon Weixl.

Izrezek iz Slov. naroda 26. 2. 1914

Alojza Kraigherja.

O takratnih razmerah in življenju je dr. Weixl zapisal: »Oba trga (Sv. Trojica v Slov. goricah in Lenart) sta bila trdno v nemških rokah. Dr. Lojze Kraigher je bil v Sv. Trojici prvi slovenski zdravnik. Ni mi znano, ali je bil proti njegovi naselitvi odpor od nasprotne strani. Njegov roman »Kontrolor Škrobar« je povzročil v sv. Trojici, med Nemci in nemčurji, veliko razburjenje. Ludovik Ryzzienski, upravnik davčne uprave, sin Feliksa Ryzzienskega, nekdanjega ranocelnika v Sv. Trojici, je hudo razburjen dr. Kraigherju zagrozil, da ga bo pretepel s pasjim bičem. Ostalo je seve le pri besedah in davkar je svojo jezo ohladil z bičem nad svojim psom v gostilni, v kateri sem bil z dr. Kraigherjevo družino prav takrat kot upravnik davčne uprave. Ob odhodu dr. Kraigherja se je nameraval v Trojici naseliti dr. Ernst Ryzzienski, sin trojiškega ranocelnika Feliksa Ryzzienskega in brat že omenjenega davkarja. Da bi preprečili prihod nemškega zdravnika v Trojico, so me znanci iz Lenarta pregovorili, naj se raje naselim jaz, vsaj začasno. Na to sem pristal. To je seveda povzročilo novo razburjenje zlasti še zato, ker so medtem izvedeli, da sem študiral na češki univerzi v Pragi in da sem bil v balkanski vojni prostovoljec v rezervni vojni bolnišnici v Nišu. Moji naselitvi je najbolj nasprotoval župan, ki je bil vodja nemčurjev in štajercijanov ne samo v trgu, temveč tudi v vsej okolici. Proti meni je interveniral tudi osebno pri deželnem namestništvu v Gradcu. Po hudih bojih sem dobil mesto okrožnega zdravnika. Kako? Volili so ga župani zdravstvenega okrožja, in sicer iz 20 občin. Domenili smo se tako, da sta prošnja za namestitev v Trojici vložila tudi dr. Ivan Jurečko in dr. Tone Jamar. Razume se, da je prošnja vložil tudi naš nasprotnik dr. Ernst Ryzzienski, ki pa mu je namestitev spodletela. Za dr. Ernsta Ryzzienskega so namreč glasovali samo štirje, 16 pa proti. Deželno namestništvo me je sicer namestilo, vendar ne definitivno, marveč dr. Toneta Jamarja, ki pa sploh ni imel namena, da bi se preselil v Sv. Trojico. Da bi se župan nad mano maščeval, me je po izbruhu prve svetovne vojne, meseca avgusta 1914, očrnil pri takratnih oblasteh tako, da so me odpeljali v graške zapore. Ko sem se od tam vrnil, so me hoteli na predlog okrajnega zdravnika dr. Mautsche-ja vpoklicati kot črnovojniškega zdravnika v rezervno bolnišnico v Gradcu. Takoj sem zaprosil za namestitev kot civilni zdravnik v vojaških rezervnih bolnišnicah v civilni upravi v Šleziji. Prošnji so ugodili in še pravočasno sem (ne da bi me mobilizirali) odpotoval.«

Nadaljevanje prihodnjic

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

Odpadki, ki se ne zbirajo ločeno in nimajo ponovne uporabne vrednosti.

DA

smeti od pometanja / plenice / umazana in neuporabna oblačila ter obutev / onesnažen papir ali embalaža / higienski material / ohlajen pepel / ohlajeni cigaretni ogorki / vrečke iz sesalca / lasje / posoda iz keramike ali porcelana / tapete / neuporabne tkanine in usnje / odpadki iz šivanja / mačji pesek / fotografije / manjši odpadki iz gume / lepilni trak / plutovinasti zamaški steklenic / papir za peko / zobne ščetke

NE

čista oblačila in tekstil (→ zbirni center ali posebni ulični zbiralnik) / odpadna jedilna olja (→ zbirni center ali zbiranje nevarnih odpadkov ali posebni ulični zbiralnik) / nevarni odpadki (baterije, motorna olja...) (→ zbiranje nevarnih odpadkov ali zbirni center) / električna in elektronska oprema (→ zbirni center ali posebni ulični zbiralnik ali zbiranje kosovnih odpadkov) / gradbeni odpadki (→ zbirni center ali pooblaščen zbiralec gradbenih odpadkov) / kovine (→ zbirni center) / papir in papirna embalaža (→ papir) / čista embalaža (→ mešana embalaža) / steklena embalaža in manjše steklo (→ steklo) / les (→ zbirni center) / biološko razgradljivi odpadki (→ biološki odpadki) / še uporabni odpadki (→ zbirni center) / silazna folija (→ zbirni center) / škatlice cigaret (→ mešana embalaža)

Saubermacher

Po 85 letih znana kraj umora in storilec

Komaj ob 85-letnici oprostite po nedolžnem obsojenih Ivana in Jožefa Markuzzija ter Mihaela Zemljiča iz okolice Benedikta poznamo pravi kraj umora in morilca

Devetnajstega septembra 1926 je mariborska porota izrekla smrtno obsodbo z obešnjem na vislicah zoper obtožence brata Ivana in Jožefa Markuzzija iz Drvanje in Mihaela Zemljiča iz Bačkove. Smrtno obsodbo so kasneje spremenili v dosmrtno ječo. Ivanova žena Ana Markuzzi je bila obsojena na tri leta težke ječe za sosterilstvo. Leta 1920 naj bi umorili neznanega moškega, ki so ga našli ob nekdanji poti (kolovozu) Benedikt-Lenart na Benediškem vrhu. Umor se je zgodil blizu v hiši Valentina Belca, ki je truplo odpeljal s kankolami (samokolnica z letvami) ob kolovoz na robu gozda.

Septembra 1932 je umrl kolar Valentin Belec, ki je na smrtni postelji priznal umor neznanega moškega župniku in sosedu Jožefu Lebrehtu. Jožef Lebreht je takoj osebno obvestil orožniško postajo pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Obvestilo pa ni prišlo do sodišča in ni omenjena v zanimivi knjigi Mateje Ratej, *Markuzzijev madež*, Modrijan, Ljubljana 2017. Na pohodu je dne 4. 6. 2020 gospa Elizabeta Lorbek pokazala natančno kraj, kjer so našli umorjenega neznanega

Ime pravega storilca mi je povedala hčerka Jožefa Lebrehta Elizabeta, poročena Lorbek, ker očitno prijava njenega očeta ni prišla do sodišča in ni omenjena v zanimivi knjigi Mateje Ratej, *Markuzzijev madež*, Modrijan, Ljubljana 2017. Na pohodu je dne 4. 6. 2020 gospa Elizabeta Lorbek pokazala natančno kraj, kjer so našli umorjenega neznanega

moškega ob sedanjih novi Naravoslovni poti Ekomuzeja Benedikt. Umor se je zgodil blizu v stari hiši Valentina Belca. Netočna so vsa poročila v sodni dokumentaciji in v novinarskih člankih o najdbi trupla in o domnevnem kraju umora na Drvanji. Pravega morilca Valentina Belca in kraj zločina v njegovi hiši je ugotovil že iluzionist in hipnotizer Svengali nekaj let pred obnovljenim sodnim postopkom. Mama je hčerki Elizabeti povedala, da je Svengali stal na prostoru, kjer so našli truplo. Zelo se je potil in je pravilno pokazal na kraj zločina in na zločinca. Odvetnika obsojenih doktorja Danilo Komavli in Ferdo Lašič sta se lotila primera za tiste čase z nenavadno modernimi postopki. Svengali, mednarodno priznan iluzionist in hipnotizer, se je rodil kot Leo Škerbinc (1894–1965) v Kresnicah blizu Šentilja v Slovenskih goricah. V Benedikt je prihajal z odvetnikoma in svojim medijem.

Pred 85 leti, avgusta 1935, in tri leta po smrti Valentina Belca so zaključili obnovljen kazenski postopek in vsi trije krivo obsojeni so bili oproščeni, ker priče zaradi oblačnega vremena niso mogle videti trupla na vozu in ker so krivo pričale iz maščevanja. Za študente prava je bil ta kazenski postopek veliko let vzorčni primer „sodne zmote“. Sedaj je žalostna zgodba zaključena s pravo resnico ustnega izročila in hipnotizerja. Poučna zgodba je nesovna kulturna dediščina v Ekomuzeju dolina pozitivnih energij Benedikt, ki nas opominja, da so uradni sodni dokumenti, novinarski in zgodovinski članki tudi lahko napačni.

Janez Ferlinc

Ovtarstvo se danes ohranja le kot običaj

Ovtar je bil v 19. in v začetku 20. stoletja v Slovenskih goricah čuvaj vinogradov, sadovnjakov in tudi polj. Njegova služba je trajala 3 mesece - od 15. avgusta do 15. novembra. Delo je opravljal dan in noč. Opravljal ga je za več posestnikov. Ovtar pa ni mogel biti vsak. Kandidat za ovtarja je moral na sodišču priseči, da bo vestno opravljal ovtarsko službo z rednimi obhodi. Soglasje, da lahko opravlja to delo, je dala tudi občina. Ovtar je bil opremljen z ovtarsko palico, katera je bila last občine. Izdelana je bila iz hruškove veje s kovinsko konico (nožem), nosil jo je na rami.

Ovtarjev zdaj že dolgo ni več, se pa ovtarstvo ohranja kot običaj. Tako so ovtarji, ki ohranjajo to izročilo, lani imeli 1. srečanje slovenskih ovtarjev.

S prvega srečanja Ovtarjev ...

Ovtar Rudolf Druzovič na mariborski Piramidi pred 30 leti

V Cerkenjaku pa najdemo Rudolfa Druzoviča, ki je bil ovtar v posodobljeni obliki pred 30 leti, leta 1990, mesec dni pri Vinagu. Ne prej, ne pozneje Vinag ni varoval svojih vinogradov pred nepridipravi. Kot pove Druzovič, je bila to zanima anekdota iz njegovega življenja. Od sprehajalcev, ki so se sprehajali po Piramidi, je spoznal znane Mariborčane. Med njimi tudi olimpijca Leona Štuklja. Danes 78-letni Druzovič še pove, da je bil v Vinagu 20 let kletar. V kolektivu so imeli tudi mešani pevski zbor, katerega član je bil, vodil ga je Jože Potrč. Sicer pa ima na obdobje v Vinagu, ki ga danes ni več, nasploh lepe spomine.

Franc Bratkovič

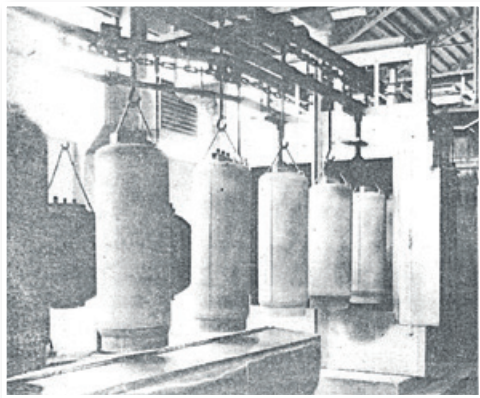
Portreti oproščenih dne 29. 8. 1935. Tedenske slike časopisa Domovina.

Slovenskogoriške novosti na jugoslovanskih tleh v samostojni Sloveniji ugasnile

O sredje Slovenske gorice in Občina Lenart so v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja veljale za manj razvite, kar so v resnici tudi bile. Nezaposlenost je bila velika in mnogi so morali iskati delo in zaslužek v oddaljenih mestih, večina v Mariboru, veliko pa v tujini: v Avstriji, Nemčiji in Švici ter drugje po svetu.

Za to ne gre iskati krivca v novi, povojni Jugoslaviji, saj se v te kraje ob avstrijski meji ni vlagalo niti v času Marije Terezije in ne v času Kraljevine Jugoslavije.

Lenart se je začel gospodarsko in industrij-

Nekdanja proizvodnja zelo kakovostnih bojlerjev v TVT

sko razvijati šele v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko so mariborske tovarne na račun določenih ugodnosti iz naslova manj razvitega območja v Lenartu začele graditi svoje proizvodne obrate.

Med temi so bila podjetja PIK, Mariborska livarna, TVT Boris Kidrič in Kristal. Obrat Kristala, ta bi letos praznoval 45 let, kot obrat Bojlerji mariborskega TVT Boris Kidrič sta bila s svojo proizvodnjo novost, ne samo v Sloveniji, temveč v Jugoslaviji. Njuni proizvodi pa cenjeni, kljub kasnejši močni konkurenci.

Danes v Mariboru in Lenartu od teh podjetij obstaja le še Livarna. Ostalih že lep čas ni več. Ni pa več v Lenartu tudi nekaterih drugih podjetij. Ne bomo jih naštevati. Samostojna država Slovenija z novodobnim kapitalističnim sistemom in novimi »znanimi« lastniki podjetij, ki so do njih prišli tudi z borimi 20 tisoč markami, se usidrali na direktorska in druga ključna mesta, si tako zagotovili lepe plače in delili dividende, v podjetja, oziroma v njihov nadaljnji razvoj pa ničesar vlagali, je terjala svoje. V posmeh izigranim proizvodnim in ostalim podrejenim delavcem. Nobeden za nič ne odgovarja. Še več, še iz stečajne mase bi radi imeli ...

Franc Bratkovič

Zlata poroka zakoncev Kaučič

Petnajstega julija 2020, na lepo, sončno soboto, so zvonovi cerkve sv. Antona Puščavnika v Cerkenjaku oznanjevali 50 zlatih let skupnega zakonskega življenja Cecilije in Franca Kaučiča iz Lenarta. Zakonca sta častljivo obletnico obnovila in praznovala v krogu svojih najdražjih.

Civilni obred zlate poroke je opravil župan Občine Lenart mag. Janez Kramberger, cerkveni obred pa farni župnik Janko Babič. Za drobna presenečenja in še lepši obred zlate poroke so poskrbeli tudi njuni hčerki Irena in Marta z družinama, njuni vnuki in cerkveni pevski zbor. Ob čudovito odigranih pesmih na kitari vnučkinje Žive, ob petju Kiare Katan so se v očeh babice in dedka lesketale solze sreče in ponosa.

Cecilija in Franc sta se spoznala med šolanjem v Mariboru in svojo ljubezen uradno potrdila 15. avgusta 1970. leta. Temelje svoje družine sta začela graditi v Nemčiji, v Hamburgu, kjer sta se jima tudi rodili hčerki. Vendar

ju je srce ves čas vleklo v domače kraje, zato sta si v Lenartu zgradila hišo. Srečna sta, da je njuna družina ostala povezana in da se hčerki z družinama radi vračata domov.

Zlatoporočencema želimo, da še naprej ostaneta aktivna člana družbe, še veliko skupaj preživetih izletov in lepih, predvsem pa zdravih let skupnega življenja.

Občina Lenart

100-letnica rojstva ljudskega umetnika Franca Pučka

Pred 100 leti, 5. oktobra 1920, se je v Sv. Trojici v Slovenskih goricah, v današnji Slovenski ulici, rodil Franc Pučko. Po končani osnovni šoli se je vpisal v vojaško šolo v takratni Kraljevini Jugoslaviji in že aprila 1941 pristal v nemškem ujetništvu. Konec leta 1943 je bil mobiliziran v nemško vojsko, kjer je bil razporejen v tečaj Rdečega križa, zatem pa je obiskoval šolo za učenje psov, kjer je dočkal konec druge svetovne vojne.

Po vojni je še nekaj časa ostal v Nemčiji, potem pa se podal v Avstrijo, kjer je ostal vse do osamosvojitve Slovenije. V Gradcu se je vpisal v likovno umetniško šolo in obiskoval razne seminarje in tečaje iz tega področja. Šolanje je hotel nadaljevati, a iz finančnih razlogov se je moral zaposliti. Zaposlil se je v tovarni stekla, kjer se je ukvarjal z oblikovanjem stekla v različnih tehnikah. Upokojitev je dočkal pri zavarovalnici. V Avstriji, kjer je

imel državljanstvo, se je Pučko ukvarjal tudi z lokalno politiko. Ves čas je tudi veliko slikal, restavriral in tudi razstavljal v Avstriji, Nemčiji in Madžarski. Njegove slikarske tehnike so bile olje, pastel, tuš, grafika. Slikal je tudi na platno, steklo, keramiko, na sveče itd.

Po vrnitvi v rojstno Sv. Trojico je s svojim umetniškim delom nadaljeval.

OO ZRK Lenart: krvodajalske akcije v oktober 2020

Petek	9. 10.	OO RK Sv. Trojica	OŠ Sv. Trojica	7.30–10.30
Sreda	14. 10.	OO RK Sv. Jurij	OŠ Jurovski dol	7.30–10.30
Petek	23. 10.	OO RK Cerkenjak	OŠ Cerkenjak	7.30–11.00

Njegovo področje so postale slike sv. Florjana, ki je zaščitnik gasilcev. Franc Pučko, ki je gasilcem podaril in na njihove gasilske domove naslikal na desetine Florjanov tako v domačem slovenskogoriškem okolju kot širše po Sloveniji, je pisal tudi pesmi. Leta 1996 je izdal knjigo s 110 pesmimi.

Ljudski umetnik Franc Pučko, kot se je sam imenoval, pa v jeseni življenja ni slikal le svetnika Florjana. Trojiški cerkvi je ob svoji 80-letnici podaril sliko blaženega Antona Martina Slomška, ki je v trojiški romarski cerkvi, znani po treh zvonikih, samostanu in bogati knjižnici, dobila vidno mesto.

Za svoje delo in dobroto je bil deležen vrste gasilskih in drugih priznanj ter zahval. Leta 2004 je Pučko ob občinskem prazniku Občine Lenart prejel plaketo Občine Lenart. Po krajši boleznini, ki ga položila v posteljo in pripeljala v Dom starostnikov, je umrl 31. oktobra 2009. Svoje mrtvo telo je daroval v medicinske raziskovalne namene.

Zatem ko je cerkev v Pučkovem rojstnem kraju, Sv. Trojici v Slovenskih goricah, leta 2000 dobila v dar sliko blaženega Antona Martina Slomška, je še leta 2003, na god sv. Florjana, cerkvi podaril sliko svetega Florjana.

Franc Bratkovič

Gasilskemu tovarišu v slovo Leopold Omerzu (1959–2020)

Obstaja pogum, ki se rojeva v bojeviti vročici ali brezupni nujnosti. In obstaja pogum, ki korenini v sprejemanju groznih okoliščin in vseh njihovih posledic. Pogum, ki v življenja, ki bi jih lahko uničila žalost, prinaša zdrav razum, vedrino in upanje. To je pogum, ki vse prenese. To je največja hrabrost.

Konec tedna, ki ga običajno težko čakamo. Sobota, obsijana s soncem, ki je pred našimi očmi v hipu zašlo ob novice, da je zastal dih človeka s pokončno držo, umirjenim korakom in resnim obrazom, na katerega se je velikokrat prikradel srčen nasmeh.

Odšel si! Leopold, za nekatere Puba, za nas gasilske tovariše Polda. Tega dne ne bomo pozabili tvoji domači, sorodniki, sosede, prijatelji, znanci in mi, tvoji tovariši iz Gasilske zveze Lenart in prostovoljnih društev zveze.

Le malo razmišljamo o lastni minljivosti, o krhkosti človeštva, dokler nismo z njo neposredno soočeni. Danes je v naših mislih le to in spomini. Spomini na srečanja in delo s teboj, ki bodo ostali za zmeraj.

Leta 1967 si z osmimi leti pogumno stopil v gasilske vrste kot pionir. S polnoletnostjo si 1977. postal operativni gasilec.

Srčnost, pogum in strmenje višje, k novim znanjem so ti vlivali moči in voljo pri usposabljanjih za gasilske specialnosti. Naj jih omenim samo nekaj: 1989 si opravil tečaj za reševalca na vodi, 1993 tečaj za nosilca izolirnega dihalnega aparata, 2002

tečaj za inštruktorja, leta 2008 usposabljanje za varno delo z motorno žalo, leta 2014 tečaj za sodnike gasilskih in gasilsko športnih tekmovalnih disciplin. Obširno gasilsko znanje in sposobnost vodenja sta te opogumila, da si leta 1983 opravil tečaj za vodjo enot in 1996 tečaj za člane višjih poveljstev.

Pod svoje okrilje si v funkciji predsednika leta 1998 prevzel lenarško gasilsko društvo in ga vse do svojega zadnjega diha uspešno vodil. Leta 2001 si postal član regijskega sveta in 2003 predsednik komisije za izobraževanje pri Gasilski zvezi Lenart. 25. aprila 2001 si prevzel naloge člana poveljstva gasilske regije Podravje in 18. maja 2001 delo poveljnika GZ Lenart. Tvojo rano je krasil čin višjega gasilskega častnika II. stopnje

Za nešteto ur prostovoljnega dela, odlično gasilsko znanje, solidarnosti in srčnosti si leta 2010 prejel gasilsko odlikovanje I. stopnje, leta 2015 pa odlikovanje za posebne zasluge. 2017. si prejel značko za dolgoletno delo, 50 let, in leta 2018 značko za 40 let dela v operativu.

Ob pogledu na tvoje dosežke v gasilstvu, ob spominih na druženja, naše skupno delo, se zavemo, da gasilec ne postaneš, gasilec se rodiš.

Ponosni smo, da smo te imeli v svoji sredi. Še zadnjič ti kličemo: na pomoč! Polda, počivaj v miru.

Gasilci GZ Lenart

Prijatelju v slovo

V teh čudnih časih omejenih odnosov in osebnih stikov pogosto iščemo odgovore na vprašanje, kako kljub preprekam obdržati prijatelje, se z njimi objeti ali jim vsaj stisniti dlan ... In nenadoma se zavemo, da je vse minljivo in da usoda, ki nam jo riše življenje, nezadržno teče v svojo smer.

Kako nepojmljiva je lahko novica, ki jo na zadnjih straneh prinese jutranji časopis. Komaj prebujenemu ti zastane dih. Ni res! Tega ne vidim in ne berem! Še včeraj sem razmišljal o njem, ga videl v uniformi gasilca, v halji trgovca, v trenirki športnika in v čisto preprosti obleki ... Prijatelja, nasmejanega tovariša, toplega in skromnega. Mor-da pa to le ni on, ki zna pomagati vsem, ko gori, ko poplavlja, ko odkriva strehe, ko se ti zlomi ključavnica ali pozabiš ključ.

Gasilci niso navadni ljudje, v njih je nekaj več ... V njih je vse tisto, kar bi moral imeti človek z veliko začetnico. Pubi je imel vse

tisto, kar odlikuje gasilca, in še veliko več ... Bil je Človek z veliko začetnico. Kajti bogastvo ni to, da imaš vse, ampak to, da si v svojih potrebah skromen in vedno pripravljen na pomoč drugim.

Jesen je, ko na drevesih dozoreva sadje in obiramo grozde, za kar je Pubi le redko imel čas. Narava se počasi pripravlja k počitku. Dnevi postanejo krajši, sonce nam odmerja manj žarkov, listje rumeni v zlate barve, jutranje meglice se dvigajo v modro nebo ... Tu te bomo vedno iskali.

Odšel si, dragi prijatelj, a kljub temu si ostal ... Ne moreš vendar kar oditi, ti, ki si napolnil ta prostor Slovenskih goric z neizmerno dobroto in tisočeriimi lepimi spomini. Ne, z bogastvom svojega značaja in dobrih del ostajaš med nami, kajti drugega Pubija nimamo ...

Janez Erjavec

V spomin

Ivo (Janez) Sabler

Devetega septembra 2020 smo na lenarškem pokopališču pokopali podpredsednika društva Kluba brigadirjev Slovenskih goric Lenart, gasilca, ribiča, moža, očeta, brata, strica - Iva Sablerja. Ivo bi 27. septembra napolnil 62 let. Rodil se je v družini Ivana in Ane Sabler. Pridna in delovna družina je tako, v delovnem duhu, vzgajala tudi otroke (Silvo, Iva, Ireno). Dala jim je zavedanje, da si svoj kruh pošteno zaslužijo s svojim delom, da je prav tudi pomagati tistim, ki ne morejo sami naprej. Zato ni čudno, da je Ivo že kot deček rad delal, rad pomagal ljudem in se bil pripravljen vključevati tudi v različne družbene aktivnosti, kjer je lahko pomagal drugim.

Po končani osemletki je nadaljeval šolanje in postal električar. Bil je vajenec pri lenarškem mojstru Valterju Lencu. Pri njem je spoznaval tudi terensko delo, med drugim tudi delo pri gradnji Cankarjevega doma v Ljubljani. Svoje službovanje je nadaljeval v Uniorju, od koder je odšel na Slovenske železnice. Kot kretničar je do upokojitve ohranil službovanje na postaji Studenci. Zaradi benificiranega staža je postal eden mlajših upokojencev, pred 4 leti.

Ivo je bil zelo aktiven lenarčan, razgledan, načitan. Zelo aktiven je bil tudi v gasilskem društvu. Vzpredno je bil večleten udeleženec mladinskih delovnih akcij, vse od 1977. leta, ko je bil udarnik v Gočovi; dolga leta je bil vodja Centra za mladinsko prostovoljno delo v Lenartu. Mladinska organizacija je pričela z lokalnimi akcijami v Slovenskih goricah 1975. in nato pošiljala mlade po Sloveniji (od Kobanskega, Goriškega, Primorske, Suhe krajine, do Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Srbije v pobratenem Brusu, na Kopaniku). Ivo je bil največkrat komandant brigade Srečko Rojs - Niko Lenart, deloval tudi v štabih akcij. To je pomenilo dober mesec odsotnosti od doma, iz Lenarta.

Ivo je usklajal svoje aktivnosti med nogometom, hokejem, gasilstvom, gobarjenjem, ribolovom in še čem. Vse to je delal s srcem. Še zadnje njegovo dejanje je bilo ribiško tekmovalje in delovna akcija pri OŠ Jurovski

Dol, 26. junija letos, kjer nam je vrtel le še glasbo, a bil je z nami in mi ves čas z njim. Polni načrtov in ciljev po tem, ko smo tudi na njegovo pobudo 17. januarja 2020 ustanovili društvo Klub brigadirjev Slovenskih goric Lenart. Imel je kup idej in tudi informacij, saj je bil živi leksikon dogajanja na področju mladinskega prostovoljnega dela.

Njegova družina: žena Lenka, hčerka Urška, pastorek Leon, ki si je ustvaril že svojo

družino, sestra Irena in nečak Žiga so netulajžljivi. S svojo družino je živel na Trgu osvoboditve 9. Z ženo Lenko sta po smrti njene mame pričela graditi tudi vikend v Žerjavcih. To je bila relaksacija za vse utrujene misli. Užival je, ko je ustvarjal kotiček zase, za svojo družino in s ponosom je pokazal vse, kar je s svojimi rokami zgradil. Bilo bi prelepo, da bi lahko trajalo dolgo.

V zadnjih letih, predvsem zadnjih 4 letih, ko je imel več časa, smo uredili gradivo lenarškega brigadirstva. Pa še smo imeli cilje, ki nam jih je presekal bolezen. Na koncu se je vse začrtano končalo s tem, da smo vsi: njegova družina in prijatelji stopili skupaj, da bi storili še zadnje možno, da bi mu zdravniki rešili življenje, a je bilo prepozno. Tekmo z boleznijo smo izgubili in ostajajo lepi spomini na skupne dni, tudi njegove besede in številni posnetki z akcij, ki nam bodo dajali pogum, da nadaljujemo z njegovim delom.

2016. je rekel: »V spominu sem se vrnil 29 let nazaj. Točno toliko je minilo od moje zadnje akcije, na kateri sem sodeloval z brigado Srečka Rojsa - Nika. Spomini so že rahlo zbledeli in tudi čustva niso več takšna. Ko se srečamo s prijatelji in beseda nanese na brigadirstvo, se moramo kar potruditi, da se poenotimo o datumih in podatkih o akciji, o kateri se pogovarjamo. Si pač nočemo priznati, da smo že malo v letih.

Da se brigadirstvo ne pozabi, da se obeležijo obletnice, smo ustanovili Klub brigadirjev Slovenskih goric.«

Hvala, Ivo, v imenu vseh za vse, kar si nam dal! Z - d - r - a - v - o! Zdravo! Zdravo!

Marija Šauperl

V spomin

Feliks Jaušovec Felč (1953–2020)

Feliks Jaušovec se je rodil 10. 11. 1953 v Smolincih in umrl je 28. 7. 2020 v Lokavcih. Šolo je obiskoval v Negovi.

Zelo mlad pa se je podal na delo v Avstrijo. Ker je bil neustavljiv samosvoj popotnik, je več let delal tudi na ladji. Preplul je mnoga morja in oceane. Bil je vzoren, priden in cenjen delavec.

Samouk harmonikar in navdušeni ljudski godec je rad nastopal in razveseljeval ljudi. Za nastope in obiske se je vedno lepo in svečano oblekel.

S harmoniko je vsako leto tik pred novim letom obiskal vse starejše, predvsem bolne in osamljene sokrajane. Prepričan je bil v moč zdravljenja z glasbo in dobro voljo. Feliks Jaušovec je bil zadnji godec v naših krajih, ki je ohranjal to lepo staro šego in navado.

Član Turističnega društva Atlantida Benedikt je Feliks Jaušovec postal ob ustanovitvi leta 2011. Sodeloval je skoraj na vseh društvenih prireditvah.

S harmoniko, pesmijo in šalami je skrbel za dobro voljo številnih turistov in drugih obiskovalcev Benedikta z okolico.

Ohranil nam je spomin na pozabljeno najdišče fosila »mamuta« ali »štajerskega aligatorja«, oziroma pravilno mladiča miocenskega kita iz Benedikta, ki je razstavljen v Narodnem muzeju Slovenije ob slavnem mamutu. Pri najdbi fosila in izgradnji ceste Benedikt-Gornja Radgona je sodeloval Felikov dedek, ki mu je pokazal, kje so odkopali »mamuta«.

Ohranimo Feliksa Jaušovca - Felča v lepem spominu.

Janez Ferlinc

Letošnji LEN-ART se je poslovil z lahkotnimi melodijami

Letošnji LEN-ART je bil nekoliko drugačen, kljub vsemu so prireditve dosegle svoj namen, širile pozitivno energijo, kratkočasile in zabavale ljudi.

Konec avgusta so otroci na številnih aktivnostih, ki so jih pripravili v Društvu prijateljev mladine Slovenske gorice, na pohodih raziskovali naravna čudesa, odkrivali igre iz »starih« časov«, uživali, se smejali in se imeli lepo.

Koncert z naslovom »Zlata generacija X« - glasbeno zgodbarjenje z Waldhütter & sin triom se je iztekel tako, kot se za vsako res dobro zgodbo spodobi: z zasedenimi razpoložljivimi kapacitetami dvorane kulturnega doma v Lenartu in s čudovitim odzivom obiskovalcev, ki je pobožal duše in velikušno nagradil vse odigrane in povedane zgodbe.

Maja Pihler Stermecki-Bilbi in Gregor Stermecki sta na prijeten poletni večer, ki ga so ga »ogrožali« nevihtni oblaki in bliskanje v daljavi, pripravila čudovit koncert na ploščadi pred Štupičevo vilo v Zavrhu.

Tudi v Lenartu smo doživeli Folkart, zaplesala je Folklorna skupina Bartina iz Madžarske. Zvoki violin in kontrabasa, živahni ritmi, hitri koraki, pisane noše, mladi plesalci in ple-

salke so navdušili občinstvo.

Skupina LEONART je v divjem ritmu popeljala nad mesto, visoko v nebo. Dobra glasba, pozitivna energija ...

Na Avdicijo, v izvedbi Špas teatra, so prišli najbolj čudni in zmedeni tipi, kar si jih je mogoče zamisliti. Tokratna »avdicija« v lenarškem domu kulture se je za vse kandidate dobro iztekla, saj so »strogi gledalci in žirija« vse nastopajoče nagradili z dolgim aplavzom.

Hotel Opera v komediji, v izvedbi Gledališke skupine 2020, je gostoljubno in na široko odprla svoja vrata, sprejel številne goste, zlasti prihod slavnega opernega pevca je povzročil številne spletke, zamenjave, zmešnjave in ljubezenske iskricke.

Slovenskogoriški pihalni orkester MOL Lenart je v lenarškem parku pripravil koncert zimzelenih slovenskih melodij in navdušil številne obiskovalce.

V okviru dogodkov LEN-ART-a smo promovirali tudi Zeleno shemo slovenskega turizma Slovenia green. Na snidenje na LEN-ART-u 2021.

D. O.

Folkart, foto: Maksimiljan Krautič

Hotel Opera, foto: Žiga Strmšek

MOL, foto: Slavek Rajh

Otroške aktivnosti, foto: Andreja Štancer

Waldhütter & sin trio, foto: Maksimiljan Krautič

OI JSKD Lenart

Izvedli prireditev Ljudsko pesem zapojmo skupaj

Predzadnjo nedeljo v avgustu, v dopoldanskem času, je na novo urejenem trgu v Cerkvjenjaku potekala prireditev z naslovom Ljudsko pesem zapojmo skupaj, ko so nastopile Pevke ljudskih pesmi Društva upokojencev Lenart, Pevke ljudskih pesmi Turističnega društva Sveta Trojica, Pevci ljudskih pesmi Žitni klas Kulturnega društva Benedikt, Ljudski pevci Turistično kulturnega društva Selce in Pevci Društva upokojencev Cerkvjenjak.

Vsem zbranim je izrekel dobrodošlico župan Občine Cerkvjenjak, Marjan Žmavc, ki je v nagovoru izpostavil dragocenost ohranjanja ljudskih pesmi med ljudmi, saj tako ohr-

njamo našo kulturno dediščino. Strokovno je srečanje spremljal Klemen Bojanovič, ki je skupinam po nastopu tudi podal strokovno oceno nastopa. Nastopajoče skupine so prejele priznanja JSKD Lenart za udeležbo na nastopu, ki jih je podelila vodja izpostave JSKD Lenart, Breda Slavinec. Prireditev je bila izvedena v skladu z navodili NIJZ. Program prireditve je posnel Radio Slovenske gorice, ki ga bo tudi predvajal v sklopu oddaj Skodelica kulture. Prireditev je izvedla Območna izpostava JSKD Lenart v odličnem sodelovanju z Občino Cerkvjenjak.

Breda Slavinec

Pevci Društva upokojencev Cerkvjenjak

Župan Marjan Žmavc

Berimo. Grozdje in knjige.

Knjiga je tista, ki nam s police brez slabe vesti kaže hrbet. Z njim nas skuša zvabiti v stran od vsakdanjega. Pomembno je začutiti, da nas branje bogati, posameznika in družbo.

September ni le september, je tudi nacionalni mesec skupnega branja, ki se razteza vse do 11. oktobra. In še kako pomembno je brati skupaj, znati brati in brano tudi razumeti. Branje je tesno povezano s pismenostjo, ki ni

samoumevna. Potrebujemo jo pri branju navodil, bodisi za gospodinjski aparat, saj s tem lahko izboljšamo delovanje aparata, ali pa za prebiranje navodil, priloženih zdravilom, saj imamo le ob njihovem popolnem razumevanju možnosti za boljši zdravstveni izid, in potrebujejo jo starši med pomočjo pri učenju svojim osnovnošolcem, potrebujemo jo pri sestavljanju prošnje za zeleno delovno mesto.

Potrebujemo jo, kot potrebujemo vodo, da naše telo ne usahne ...

Naša knjižnica se je tako že odela v jesenske barve in vabi k branju ob vse daljših večerih. Ob obletnici blagovne znamke kave Barcaffé smo pripravili razstavo knjig o kavi, na oddelku za odrasle vabijo knjižne zbirke pod geslom »Čas za knjigo. = Čas zame.«, mlade bralce pričakujejo enciklopedije o gozdu in živalih v njem. V septembru je minilo 100 let od izdaje prvega romana in 130 let od rojstva ene najbolj priljubljenih avtoric vseh časov, Agathe Christie, ki je druga največ prevajana avtorica iz angleškega jezika, takoj za Shakespearom. Njene kriminalke vam vse do zadnje strani ne bodo razkrile izida.

V jesenskih dneh je še toliko za postoriti. Spravljamo ozimnico, iz vinogradov se slišijo vesele pesmi beračev, pa vendar, cenjeni naši

Jutro z Agatho Christie

bralci, vzemite si čas za pisano besedo, ji namenite svojo pozornost in kdaj tudi sami kaj napišite. Saj, kot pravi Desa Muck, je knjiga najboljše zdravilo.

Knjižnica Lenart

KNjigoLandiJa

Kot vedno so naši članki o »starih časih« ali zgodovini Lenarta kar brani. Tako sproti razrešujemo tudi različne informacije bralcev in dopolnjujemo resnico. To je tudi edino prav. V prejšnji številki smo objavili odgovor na temo usnjarne in usnjarjev v Lenartu. Še vedno jih živi kar nekaj. Oglasil se je vnuk Stanka Krambergerja, za katerega smo prvotno zapisali, da gre za očeta aktualnega župana Občine Lenart. Aleš je zapisal: »V zadnji izdaji revije OVTAR smo vsi v družini prebrali članek o starih časih v Lenartu. V omenjenem članku je bilo govora tudi od bivši tovarni usnja v Lenartu. Stanko Kramberger ni bil oče današnjega župana Janeza Krambergerja, saj župan izhaja iz kmečke družine v Partinju. Stanko Kramberger (moj dedek), ki ga v članku omenjate, je bil oče Ivana Krambergerja (mojega očeta). Oče si je slike iz tistih časov shranjeval. V poslani e-pošti vam pošiljam nekaj skeniranih slik iz starega Lenarta in tovarne usnja Lenart – današnji Unior ... Če pa bi vas zanimal podroben opis tistega časa, pa lahko vstopite v stik z mojim očetom Ivanom Krambergerjem, saj pozna omenjeno

zgodovino do potankosti, saj se je tam odvijalo njegovo vsakdanje življenje, sestre ter njunih staršev Stanka in Marije Kramberger.« Aleš je prijazno posredoval še njihove fotografije, kontakt za očeta in bogato prispeval k podrobnejši obdelavi članka o usnjarni. Seveda bomo dopolnjeno gradivo uporabili za nastajajočo publikacijo, saj Ovtarjeve novice ne zmorejo vseh naših »nadaljevanj«. Hvala vsem bralcem za zares aktiven odziv.

Tudi izziv iz prejšnje številke je dobil odgovor. Najprej nas je poklicala Marija Fanedl – tudi jurovska gospodinja Zefika, kot jo številni poznate. Povedala je, da je med popoldanskim počitkom sedla k Ovtarjevim novicam in jih prelistala. Ko je naletela na znan obraz nekdanjega župnika v župniji Sv. Jurij v Slovenskih goricah, je takoj poklicala: »Ja, kje si pa našla to fotografijo? Je zelo stara. Gospod župnik je nekdanji jurovski župnik Janko Rojht, ki je bil znan po tem, da je bil boter številnim birmancem. To prikazuje tudi objavljena fotografija. Kdo bi bil možki desno in oba birmanca, ne bi mogla trditi. Morda se bo še kdo prepoznal. Bil pa je gospod Rojht kar dolgo

župnik v jurovski fari in je pri nas tudi pokopan. «Ja, Mariji smo dali malo domače naloge, da za nadaljnje raziskovanje malo pobrska po imenih »birmancev« gospoda Rojhta, sami pa smo stopili v stik tudi z aktualnim župnikom,

dr. Jankom Görgnerjem, ki je povedal par zanimivosti o enem izmed svojih predhodnikov. Bil je namreč sorodnik družine Toplak, iz katere izhaja znani Slovenec, dr. Ludvik Toplak, bil je zelo aktiven župnik, človek z avtoriteto in tudi predsednik takratnega Ciril-Metodovega društva, vpliven torej in zelo razgledan pa preko tega društva povezan tudi vodstvom takratne države. V Jurvskem Dolu je gospodaril na takratnem cerkvenem gospodarstvu, imel je tudi vinograd v Zg. Partinju, kjer so mu pomagali krajanji tudi pri delu. Zanje je vsako leto pripravil zahvalno srečanje in ob enem takšnem srečanju ga je zadela kap in je umrl. Pokopan je na jurvskem pokopališču. V Sv. Juriju je služboval od 1946. do 1970., do svoje smrti.

Nova zgodba nas pelje v kulturno življenje krajev Slovenskih goric, malce v zgodovino, ko je bilo branje knjig tudi ali pa še bliže ljudem. Fotografija se nanaša na Sveto Trojico v Slovenskih goricah. Zanima nas zgodba, ki jo lahko povzamemo po žigih v eni izmed knjig kulturne dediščine Slovenskih goric. Čigavi so bili žigi in kaj se je dogajalo v Trojici v tem času?

Pišite na marija.sauperl@gmail.com in kličite na 041 817 198.

Marija Šauperl

2. SFL

V Benedikt se vrača članski futsal

Po sezoni premora je športna dvorana Benedikt ponovno gostila tekmo v moški članski futsal konkurenci. V prvem krogu 2. SFL je domača ekipa MNZ Benedikt Slovenske gorice gostila ekipo Extrema iz Sodražice, zaradi znanih ukrepov brez gledalcev. Domači igralci, ki prihajajo domala iz celotnega dela Slovenskih goric, sezone rezultatsko niso pričeli po željah, a z igro niso razočarali. Kljub premoči na igrišču in številnim priložnostim so klonili proti Extremu s 3:4. Za domače je dva gola v prvem polčasu prispeval kapetan

ekipe Dejan Hager, izenačil je na 1:1 in povedel na 2:1. Žal so gostje zelo uspešno zaključevali protinapade in še v prvem polčasu izenačili na 2:2, v nadaljevanju pa zadeli še dvakrat in pobegnili na 2:4. Upanje na preobrat je domačim vlil Mitja Drašak, ki je zadel na 3:4. Ob igri z vratarjem si je slovenskoroški ekipa sicer pripravila precej priložnosti, a je zmanjkalo tudi športne sreče in ostalo pri rezultatu 3:4 in zmagi gostov. Ekipa je skupaj šele tri tedne, a prikazano na igrišču je dober obet za nadaljevanje sezone.

NOGOMET

1. MNZ MARIBOR - Jurovski Dol znova med prvoligaši v MNZ Maribor

Jurovski nogometaši so se po uspešni lanski sezoni vrnili v 1. MNZ Maribor, v kateri pa pravo formo še iščejo. V uvodnih petih krogih so zabeležili le eno zmago (v gosteh so premagali Brunšvik z 1:5) in 4 poraze. Ne-

koliko skromnejšemu začetku, kot so si ga v jurvskem taboru obetali, botrujejo poškodbe. Ekipa ima tudi novega trenerja, dosedanjega Saša Urbaniča je zamenjal Silvo Berko.

2. MNZ MARIBOR - Lenart v lov na 1. ligo

Lenarški nogometaši so uspešno pričeli letošnjo sezono v 2. MNZ Maribor. V dosedanjih treh tekmah so zabeležili remi in 2 zmagi. Zadnje minuli vikend na domačem igrišču proti NK Fram (2:1). S tekmo manj in osvo-

jenimi sedmimi točkami zasedajo 3. mesto in so tako v lovu za ciljem sezone in uvrstitvijo v 1. MNZ Maribor.

Dejan Kramberger

STRELJANJE

Medobčinska liga 2019/2020 v streljanju z zračno puško

5. septembra smo na strelišču v Trnovski vasi zaključili letošnjo Medobčinsko ligo v streljanju z zračno puško. V 9 kolih je tekmovalo 9 ekip in 43 posameznikov. Sodelovala so: SD Trnovska vas (2 ekipi), ŠD Selce, SD Vitomarci, SD Osek, SD Cerkevjak, SD Benediški vrh (2 ekipi) in letos prvič ŠD Porčič.

Po dveh zaporednih zmagah SD Trnovska vas je po sezoni 2016/2017 spet slavila ekipa SD Osek (Anton Kocbek, Branko Korošak, Franc Kurnik in Izidor Gungl) s 25 točkami (4729 krogov). 2. je bila ekipa Benediškega vrha A (Aleksandra Leberht, Maja Mihelak in Danilo Huber) z enakim številom točk, a manj zadetimi krogi (4646). Tretje mesto je dosegla ekipa SD Cerkevjak (Branko Peklar, Gregor Šeruga, Jana Grager, Stanko Vršič) s 23 točkami (4658 krogov). 4. je ekipa SD Trnovska vas A (Dejan Cvetko, Benjamin Kuhar, Aleš Štebih in Jani Čeh) z največ doseženimi krogi (4767) in 21 točkami, a so izgubili tri medsebojne dvojebe. 5 mesto - SD Vitomarci (19 točk), 6. ŠD Selce (17), 7. SD Benediški vrh B (15), 8. SD Trnovska vas B (15) in 9. ŠD Porčič (7).

Posamezniki: ponovno je zmagal Franc Kurnik - SD Osek (1460 krogov), 2. Dejan Cvetko - SD Trnovska vas (1432), 3. Danilo

Zmagovalna ekipa SD Osek

Huber - SD Benediški vrh (1426), 4. Anton Kocbek - SD Osek (1424), 5. Aleš Štebih - SD Trnovska vas (1423), 6. Marjan Horvat - SD Vitomarci (1418).

Vsi rezultati so na www.sdtv.si in na naši facebook strani. Za morebitno priključitev v naslednji sezoni nas kontaktirajte na facebook strani ali na sd.trnovskavas@gmail.si.

Vodja Medobčinske lige Franci Hameršak

HUMORESKA

Dolgotrajna oskrba

Piše: Tomaž Kšela

»Ministrstvo za zdravje je končno dalo v javno obravnavo predlog zakona o dolgotrajni oskrbi in obveznem zavarovanju zanjo, na kar smo čakali že dvajset let,« je pri malici dejal rezkar Peter.

»Peter, kaj te briga zakon o dolgotrajni oskrbi. Ta se naju ne tiče,« je zamahnil z roko Tone. »Mene bolj zanima, ali bodo letos jeseni nogometne tekme sploh še odprli za gledalce ali jih bomo lahko spremljali samo po televiziji.«

»Nogomet je zares najbolj pomembna od vseh nepomembnih stvari, vendar v Sloveniji potrebujemo tudi zakon o dolgotrajni oskrbi, za katero bi se morali vsi obvezno zavarovati,« je dejal Peter. »Ljudje zaradi razvoja medicine in čedalje lažjega življenja živimo vse dlje, zato lahko vsakdo od nas pričakuje, da bo v zadnjem obdobju življenja potreboval pomoč drugih.«

»Jaz nič ne potrebujem in ne bom potreboval, samo nogometne tekme naj kljub epidemiji covid-19 odprejo za gledalce,« je vzkliknil Tone.

»Peter, pusti Toneta pri miru in ga ne prepričaj več, saj vidiš, da sploh nima pojma, za kaj gre pri oskrbi, kaj šele pri dolgotrajni,« se je v pogovor vključila šivilja Marica.

»No, Marica, potem pa mi ti povej, za kaj gre pri tej tvoji oskrbi,« je nejevoljno

bevsnil Tone.

»Z zakonom o dolgotrajni oskrbi je treba tistim, ki so pomoči potrebni, zagotoviti pomoč pri dnevnih opravilih, od prehranjevanja in osebne higiene do izločanja in priprave na spanje. Prav tako jim je treba zagotoviti pomoč pri hišnih opravilih, pri pripravi hrane, pri nakupu živil in življenjskih potrebščin, pri obiskovanju zdravnika, pri jemanju zdravil in pri zdravstveni negi,« je pojasnila Marica. »Tako bodo lahko starejši ljudje čim dalj časa živeli v domačem okolju, kar si vsakdo želi.«

»Marica, zakaj ti misliš, da o tem jaz ne vem dovolj?« je vprašal Tone in se pomembno vzravnaval.

»Zato, dragi Tone, ker poznam tvoje domače razmere in ker vem, da zate podobno kot za večino drugih dedcev v tej deželi pere, lika, kuha, nabavlja hrano in pospravlja tvoja žena. Zato, da bi se ti začel zavedati pomena zakona o dolgotrajni oskrbi, bi morala tvoja žena vsaj za en mesec sama na dopust!«

»Odlična ideja,« je vzkliknil Peter. »Žene je treba pozvati, naj za en mesec nehajo skrbeti za dolgotrajno oskrbo svojih mož in družin ter ostarelih staršev, tašč in tastov, pa bo zakon do dolgotrajni oskrbi sprejet po hitrem postopku!«

Smeh je pol zdravja

Pripravlja T. K.

Življenjsko zavarovanje

»Sklenil sem življenjsko zavarovanje,« je mož dejal ženi.

»Lepo, sedaj ti za vsako malenkost ne bo treba iti k zdravniku.«

Shujševalna dieta

»Prejšnji mesec sem začel s shujševalno dieto: ne jem več mesa, slaščic in sadja ter ne uživam več alkohola in sladkih pijač.«

»Koliko si izgubil?«

»Mesec dni življenja.«

Nova zmerljivka

»Ti si navaden konj,« je sosed opsoval sosedu.

»Ti pa si en velik traktor.«

»Ne razumem, zakaj si mi rekel, da sem traktor?«

»Ker ima traktor 110 konjev.«

Nov način šok terapije

»Kolega, slišal sem, da ste izumili nov način šok terapije za naše paciente. Kako jo izvajate?« je en zdravnik vprašal drugega.

»Račune sem jim začel pošiljati vnaprej.«

Loterija

»Kaj bi storil, če bi na loteriji zadel sto tisoč evrov?«

»Kupil bi si nov avto in se z njim zapeljal v Portorož, kjer bi vso noč lumpal.«

»Kaj pa bi naredil, če bi zadel še več.«

»Potem bi poplačal še dolgove, ki jih imam.«

V bolnišnici

»Pojdite v sobo in se slecite ter lezite v posteljo,« je medicinska sestra dejala pacientu.

»In kaj naj storim potem?«

»Počakajte, takoj pridem za vami.«

Vračilo dolga

»Peter, kdaj mi boš vrnil sto evrov?« je Tone vprašal Petra.

»Kdaj pa si mi jih posodil?«

»Prejšnji teden, ko si bil mrtvo pijan.«

»Teh sto evrov sem ti že vrnil.«

»Kdaj?«

»Včeraj, ko si bil ti mrtvo pijan.«

Varčen mož

»Žarnica v kuhinji je pregorela. Naj jo vržem stran?« je žena vprašala moža.

»Ne, za čez dan bo še dobra.«

Odličen golaž

»Kako se imenuje ta golaž, ki je bil odličen?« je gost vprašal natakarja po tem, ko se je najedel.

»Turški golaž.«

»Zakaj pa turški?«

»Ker je bilo psu ime Sultan.«

Sosedi

»Zakaj si spala z mojim možem?« je ena sosedu napadla drugo.

»Iz radovednosti. Hotele sem zvedeti, kateri je boljši - moj ali tvoj.«

»Trapa, lahko bi vprašala mene.«

Baletke

»Ata, zakaj baletke plešejo po prstih?« je Pepček na baletni predstavi vprašal očeta.

»Zato, da ne bi prebudile publike.«

Fant in dekle

»Močno te ljubim,« je fant rekel dekletu.

»Žal ti jaz ne morem odgovoriti enako,« je odvrnilo dekle.

»Lahko, samo lagati se moraš naučiti tako kot jaz.«

Medved

»Ata, kaj bi naredil, če bi v gozdu medved napadal tvojo ženo in mojo mamo.«

»Ne bi ju poskušal pomiriti. Medved bi si bil sam kriv, zakaj pa jo je napadel.«

Tašča in sonce

»Kakšna je razlika med taščo in soncem?«

»Nobene, saj nobenega od njiju ne moreš dolgo gledati.«

LAS OVTAR
SLOVENSКИH GORIC

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Obvestilo o javnih pozivih LAS Ovtar Slovenskih goric

Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., vodilni partner pogodbenega partnerstva LAS Ovtar Slovenskih goric, vas obvešča, da sta v teku javna poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin: Benedikt, Cerkevjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino - LAS Ovtar Slovenskih goric, v letih 2020 in 2021, sofinanciranih iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Za 4. javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric – sklad EKSRP, ki je bil objavljen 20. aprila 2020, se je prvi rok iztekel 1. 7. 2020, drugi rok za oddajo vlog se je iztekel 2. 9. 2020, tretji (zadnji) rok je do 13. 1. 2021. Za 3. javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric - sklad ESRR, ki je bil objavljen 29. maja 2020, je bil prvi rok za oddajo vlog 15. 7. 2020, drugi rok za oddajo vlog se izteče 7. 10. 2020, tretji (zadnji) rok pa 3. 2. 2021. Prijavitelji morajo svoje vloge oddati kot priporočene pošiljke do datuma, ko se izteče rok

za oddajo vlog po posameznem pozivu, do 24. ure, prevzem osebno dostavljenih vlog je možen na sedežu LAS do istega dne do 13. ure. V kolikor bodo sredstva porabljena že po prvem ali drugem roku posameznega javnega poziva, bo javni poziv predčasno zaprt. O predčasnem zaprtju javnega poziva bo vodilni partner objavil obvestilo na spletni strani LAS. Informacije o javnem pozivu so na voljo na sedežu LAS in po telefonu: 059 128 773, 051 660 865. Za osebno konzultacijo na sedežu LAS je obvezna predhodna najava in uskladitev termina. Vprašanja lahko naslovite tudi po elektronski pošti: info@lasovtar.si. Celotno besedilo javnega poziva in razpisna dokumentacija po obeh javnih pozivih sta objavljena na spletni strani www.lasovtar.si. Na prvi rok vsakega javnega poziva je prispelo po šest vlog za prijavo operacij, na drugi rok je prispela ena vloga za sklad EKSRP in ena za neposredno potrditev na LAS. Ocenjevalna komisija LAS je vloge administrativno pregledala in vsebinsko ocenila ter pripravila seznam vlog za potrditev na Upravnem odboru LAS.

Tanja Kosec

Upravni odbor LAS skupaj potrdil deset operacij

Obveščamo vas, da je Upravni odbor LAS Ovtar Slovenskih goric na svoji 12. redni seji dne 9. 9. 2020 potrdil pet operacij v postopku 4. Javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin: Benedikt, Cerkevjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slo-

venskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino LAS Ovtar Slovenskih goric, v letih 2020 in 2021, sofinanciranih iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ki bodo v končno odobritev operacije predloženi pristojnemu organu, t. j. Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Zap. št. vloge	Naziv operacije (akronim)	Povprečna ocena	Sofinanciranje v EUR
2	Vurko	81,3333	39.944,03
1	Razgledi Ostragove	76,3333	40.000,00
6	Miniaturna vasica	75,3333	39.999,19
4	Ferkova učilnica	70,0000	5.130,42
3	GVZ-1 - vozilo za vse	61,6667	18.156,97

Na isti seji je bilo potrjenih pet operacij v postopku 3. Javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin: Benedikt, Cerkevjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v

Slovenskih goricah in Šentilj, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino LAS Ovtar Slovenskih goric, v letih 2020 in 2021, sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), ki bodo v končno odobritev operacije predloženi pristojnemu organu, t. j. Ministrstvu za gospodarstvo in tehnologijo.

Zap. št. vloge	Naziv operacije (akronim)	Povprečna ocena	Sofinanciranje v EUR
6	S kolesom na igrišče	71,6667	39.991,76
5	Svetloba	65,3333	33.556,64
2	Motorični kotichek	64,3333	6.358,74
4	Zelena Voličina	63,0000	21.296,80
3	Lenart skozi čas	60,6667	24.665,02

Na podlagi pisnega predloga Upravnega odbora je bila Skupščini LAS v potrditev predlagana operacija za neposredno potrditev LAS z nazivom Na tržnico z Ovtarjem.

Tanja Kosec

Ekскурzija ponudnikov Glamur

Kljub negotovim razmeram v našem okolju je potreba po druženju in spoznavanju novih stvari še kako prisotna. Zato smo se na Razvojni agenciji Slovenske gorice odločili organizirati ekscurzijo za Glamur-ponudnike iz Slovenskih goric, kjer smo se namenili spoznati ponudbo in zanimivosti iz Prlekije.

Pot smo pričeli v Hiši dobrot Semler v Apačah, kjer nam je župan dr. Andrej Steyer predstavil projekt vzpostavitve trgovine z lokalnimi produkti, nato pa smo kar nekaj časa preživeli v naravi – najprej v doživljajskem parku v Križevcih, nato pa še na hipodromu v Ljutomeru. Na čebelarstvu posestvu Tigeli smo degustirali medene dobrote, pravo kosilo pa smo si privoščili v gostilni Kasač v Veržeju. V Veržeju deluje tudi izjemen rokodelski center DUO, kjer so predstavljeni različni izdelki domače obrti, po sproščeni lončarski delavnici pa smo pot zaključili na vinotoču Brenholc v Jeruzalemu.

Udeleženci so ujeli kar nekaj odličnih idej in stikov za prihodnost, za katere verjamemo,

da bodo kmalu rezultirali v pozitivni luči tudi v Slovenskih goricah.

Danijel Zorko

Večgeneracijski center Vitomarci – E(t)NOTEKA

V sklopu izvajanja operacij LAS Ovtar Slovenskih goric, iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, smo v Občini Sv. Andraž v Slov. goricah uredili zapuščene kletne prostore občinske stavbe, ki so dobili novo podobo in vsebine. Nekoč klet Narodne šole, Mladinski disko, Diskoteka Lipa, danes pa E(t)NOTEKA, prostor namenjen večgeneracijskemu druženju, povezovanju ljudi in turistični promociji območja. Skupaj s projektnim partnerjem Vinogradniško sadjarsko društvo Vitomarci in lokalnimi društvi bomo razvijali aktivnosti in vsebine, ki bodo namenjeni širši javnosti.

1. faza projekta E(t)NOTEKA je obsegala gradbena dela: rušenje obstoječih tlakov, peskanje obokov, ureditev ometov, elektro instalacije, slikopleskarska ter keramičarska dela ter dobava stavbnega pohištva. Nadaljevali smo z opremljanjem prostorov ter izvedbo vsebin. Prostor združuje promocijo lokalne turistične ponudbe, izvedbo različnih dogodkov lokalnih društev in občine, namenjen pa je prav tako protokolarnim obiskom.

V sklopu projekta je v drugi polovici avgusta bil izveden tudi na novo vzpostavljen dogodek »Festival jabolk in vina«, v okviru katerega so prostori bili predani svojemu namenu. Gre za prvi festival, ki je sicer še v povojih, vendar ga bomo skupaj s projektnimi partnerji nadgrajevali in razvijali ter tako promovirali najbolj značilni dejavnosti območja Občine Sv. Andraž v Slov. goricah – vi-

nogradništvo in sadjarstvo. V okviru festivala se bo v poznem jesenskem času odvijala tudi delavnica »Kultura pitja vina med mladimi in starejšimi z degustacijo lokalnih vin«, kjer boste na praktičen način uživali v lokalni ponudbi območja.

Lepo vabljeni!

Gordana Šori

Degustacija pri čebelarstvu Tigeli, Verzej

V rokodelskem centru DUO v Veržeju

play.google.com/klopotec

Android

iOS

SPozNAJTE LOKALNE
PONUDNIKE V SLOVENSКИH
GORICAH IN PRLEKIJ!

Prenesite si mobilno aplikacijo KLOPOTEC BREZPLAČNO!